

3086౪ ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2. చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ నవంబరు నెల 2 వ తేది మంగళవారము No 183
నంపుటము. ౨. రాక్షసనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ బహుళ దశమి ౧౧. సంచిక ౧౮౩

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి.

టయిముల వివరము

కాకినాడనుండి ప్రతిదినము ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరి కోటిఫలి 9 గంటల 30 నిమిషములకు చేరును. తిరిగి కోటిఫలిలో 10 గంటలకు బయలుదేరి కాకినాడ 12 1/2 గంటలకు చేరును. మరిన్ని యీనెల ౨౧ తేదీనుండి మధ్యాహ్నము ౧.30 గంటలకు బయలుదేరి బ్రాహ్మరామము 3 గంటలకు చేరును తిరిగి బ్రాహ్మరామమునుండి కోటిఫలి వెళ్ళకనే, 3 1/2 గంటలకు బయలుదేరి 7 గంటలకు కాకినాడ చేరును. ఉదయమున కోటిఫలికి వెళ్ళుటకు ౪.౧౨-౦ చార్జి వసూలు చేయబడును. త్రోవలో యొక్కడ ఎక్కినను దిగినను అదేచార్జి చేయబడును. మధ్యాహ్నము బ్రాహ్మరామముపొవు బండికి ౪.౦౩-౦ చార్జి చేయబడును. త్రోవలో యొక్కడ ఎక్కినను దిగినను అదేచార్జి చేయబడును. ప్రతిరోజున బయలుదేరు బండ్లకు కాకినాడలో పాష్టరొడ్డున వంతెనకు సమీపముగా నున్న ఆచంట గుమ్మరాయుడుగారి టెక్సిలవ ఆఫీసువద్ద ౨౪ గంటలకు ముందుగా టికెట్టులు అమ్మబడును. మరిన్ని ప్రాంతమునని ౪౪ ఆఫీసు ఎదుటగానున్న మోటారు ట్రాన్స్మిటుకంపెనీ వద్ద బండి బయలుదేరు కాలము నకు 1/2 గంటముందుగా టికెట్టులు విక్రయించబడును. నలుగురు కూరుచోనే సామాన్య మోటారుకార్లు అద్దెకు తీర్చబడుచున్నవి. ఇందును గురించి కేటడగానీ జిదితర సంబంధముగనీ కోరువాగు అరణా పోస్టేజిస్టాంపు పంపిన బడయుగలరు.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్స్మిటు

కంపెనీ, కాకినాడ

The English Motor transit Company,

Automobile Engineers

Proprietor, A. SUBBARAYADU

COCANADA.

Amrutanjana

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమమృతము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1.౦౦ వల 0.8-౧

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబొట్ల పోగొట్టును

చర్మపుంజువుల బారదోలును. పొట్లబోగొట్టును

వసమూలికలచే హిందూ దేశముందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

ప్రతిఇంటనుండదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము

సువాసన గలిగియుండును.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి.

7, చింతానెట్టిపల్లి మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సాందర్యము, లావణ్యము, మృగత్వమురమ్యముగ లిఖింపబడినవి. దీనిసంబంధం 31 వ తేది తొలుత నొకసారిగ నాడు రూపముల విలువగల మామండల గొనువారలకు క్యాలండరు వితరణగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబుశెట్టిపల్లి, మద్రాసు.

ఈ యర్థమువలన క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులకు వెంటనే పంపుకొనిన యాభాగము గలుగగల.

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగూ కెవరును తెలుగలో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున సంవర్తించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపట్టుము చాలకలవు. వల 0-8-0

గౌతమ బుద్ధుడు

ఇందు గులభితైలలో బుద్ధుని చారిత్ర మంతయు వచన రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. బుద్ధుని పట్టుములు గలవు. 0-4-0

పాలపల్లి రామమూర్తిగారు.

టీవరు-మిషను కాలేజీ, గుంటూరు.

కస్తూరి

తులం 1-కి రూ. 30-0-0

కుంకుమ పువ్వు తులం ౧-కి రూ. 2-0-0.

గోశోజనము 7-0-0

రసభస్మము తులం 1-కి అణాలు 0-10-0

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు

కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి అండ్ మద్రాసు

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పొడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుకీటకములు ఇచ్చును క్రిముల బట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0-5-౦

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును చారదోలును

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆవరణవార్తములకు సీమలును వడక టిడ్డమును నల్లులును, బొమ్మలును, పుష్పకవేటికలను చిరుకీటకములను కాపాడును

పేగు, తైఫాయిడ్ మలేరియా ఈగలు రానిండ్ల కాటోలు విన్న కాపాడు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషములను బయటికి వెళ్ళు ఆనేక వస్తుప్రదర్శనములందును ఆనేక సంగ్రహాలకును గొప్ప వినియోగములకు పొందినవి. అణుమి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జపాన్ కాపాడే 1-కి చేయబడినది. పొడలుబట్టములు ముద్రించుముద్రులు గాను అద్భుతముగా వేయబడును. ప్రతిబూర్ణముండి వ్యాపకములు తమ చిరుగామా చొప్పు, పిచ్చి, విడివిడిగా వ్యాపకములయినవి

పోలు వజ్రెంటా:-

టి. హరతింబెన్, కో.

16 వైనాబాదు రోడ్డు, మదరాసు.

మనుష్యులకు వెరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చీమలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల గుండె శోలగించు బడుదురు.

ప్రపంచప్రసిద్ధి వడిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

జాబులు

I

పట్టునాటి జాతివాడికి కడసారి లేఖ

అయ్యా!

నేనిదివరలో మనకు వ్యాఖ్యలు గలించి యనేక విధముల తమను నిరసింపజేసియున్నారు. అంతేగాక; పత్రికలలోగూడ మొకపెట్టుకొని యున్నాడను. (కాని అట్టి పత్రికల నాదరించుటకా; పత్రికావ్రహ్మకైగాని తమకు లేకపోవుటచే నాలోదన మరణ్యులలోదన మయ్యెను. ఒకగ్రామములోని నాటియెందఱు గలనీ ఒకటికెందు వ్యక్తుల పత్రికలను దెప్పించి చూచుచుండినచో నున యాంధ్రదేశమున నేమి ఇతర దేశముల నేమి ఏమేమి జరుగుచున్నవో విశదపడుటయే గాక జ్ఞానాభివృద్ధికి తమననువు గావలెను. కాని సర్వాంధ్ర లోకమున గల ఎల్ల వారలను తమతమ జాతీయ పురోవృద్ధికి బాటు పడుచుండ మనమొక నట్టుచేయుచు నిగ్గుకెని ఇప్పుడైనను చెరినొంది పాటుపడుటకు బహు నిరభీనున పితామహులే జిక్కి కోప్పెట్లు కడుకోచనియును. నరుడు తమ దోషమును నితరులు చెప్పకప్పుడైన నుత్తమకార్య మని దోయవలెను ఆర క్యావలంబమునకు బూనుకొనటయే కర్మము. అట్లులేనివాడు నరదరి పిల్వపడుటకన్న వానదరి పిల్వపడుటయే మేలు. అన్నలా! ఇంత దుశక శక్తధా పితామహులే బీదించుటకు చున్నవారైనను నాపాపమును హితోపదేశము ననుసరించి తత్సంకట మార్జన మొనరించి, సత్కర్మ సభాసాధనకై పాటు పడుడు ఏతన్నివ్వనాణ భారము నాతలవై నిమగ్నముచే కర్తవ్యాంశమును నీ కడసారి లేఖకు తమ కంపుకొనినాడను. అటువై మీ చిత్రము. మనలవాడవుము. కల్గికోట. దున్న శేతవరావు.

II

నియోగులు-వైదికులు

అయ్యా!

అగ్రీకులను బరిమింపకొను వ్యావస్థలు కనేకావ దులు సంభవించుచున్నవి. అవి మనకు మనము తెచ్చిపెట్టు కొనినచోగాని పరులు తెచ్చిపెట్టినవి కావు. నియోగులు! వైదికులు! నియోగులెవరు? వైదికులెవరు? వీరికిగల తాంతమ్య మెట్టిది? ఆచారములోనా? కులగోత్రములోనా? ప్రతినివయ మందును ఇరువురు సమానతగాని, ఏభేదమును కాన్పించుట లేదు. భేదమున్ను లేవున్ను, నాడీభేద మనునాడుక మాత్ర ము, కొంతమీయున్నది. అందువలన నియోగులన్న వైదికు లును, వైదికులన్న నియోగులును, కంటిగిందుకొను చుందురు. మనలో నిట్టిక్షోణ ప్రబలమగుటవలన, అత్యులు మనము; కడుంగడు జులకనగా చూచుచున్నారు. ఈ జాతివైరము ఒక్క మగవ్రాహ్మణకాఖిల తప్ప, ఇతరులలో, కాగడాలు నేనీ తెలికినను, కనంతైనను చిక్కనేరదు. బ్రాహ్మణులంద రము నేకమై సంబంధవా ధ్యములు కలుపుకొనిరాదట! ఏల కూడదు?

ఓ సంఘసంస్కర్తలారా! ఇంతకునుండియైన మీ నిల మగు సంస్కర్త వ్యవస్థలు జూపుడు. ఓ శ్రమశాస్త్రిగారు! మీరు జాతివైరములను వెంది దెబ్బుకొనుటగల తెలివితేటక మత్త మేర్పరచుటగో వినియోగింపుడు. ఆసాధానీక్షితులు గారు! మీకుగూడ నీదేవిన్నపము. ఓ వ్రాహ్మణకాఖిల సేమానులారా! మీ 6 చెప్పుకుమాటలు వినిక నాకుగల కొరిక మీకు గలిగించుకొని విశుద్ధమనకు దారిజాపితిలేని దేశ మునకు మేలుచేసి, మతమునువృద్ధి పరచి పుణ్యము గట్టుకొనిన వారగుదురు. ఇదియే నాప్రార్థన:— బాపట్ల. బ్రాహ్మణైకమత్యాభిలాషి.

III

సరస్వతీగానసభ, కాకినాడ.

అయ్యా!

రావుబహద్రుడు కొమ్మురెడ్డి మార్గనారాయణమూర్తి నాయకుగారి యాలోచనముతో సంబంధించింకతమ సభ యొక్క కార్యక్రమము ప్రకంపనీయమని మాకేగాక ఎల్లర కును తెలియును. కాని సభకవచ్చిన ప్రేక్షకులయెడలను పండి తులయెడలను ఆకాదరము మాపుటయందు సంతకము గల లూ పనిచూచి కొంతమంది సూర్యనారాయణమూర్తి నాయకుగారి యనుచరులై యుండుటనుగూర్చి మాత్రము కొంతవిచారము కలుగుచున్నది. ఈవిషయమున పండితులే తమలో దాము అమన్నమును దాచుకోవలసినవారైరి. ఏలయున, నాయకు గారు ప్రండితులను విద్యార్థులను ప్రోత్సహించ వలయును గౌరవింపవలయును అనునప్రేరేపకము గలవారు. శ్రీమత్తుల

వలన వలయునంత భవమును కూడబెట్టుకొనగలగుచున్న తమ సరస్వతీరథలోనికి పండితులు విద్యార్థులు ప్రేక్షకులుగా గౌర వింపబడుటవలన సభ సాగుటకు లోపము కలుగదని వారి తలచు తు. ఈయోశయమును భంగపఱచు పంజా చువారు వారియనుచరులు పండిత ప్రేక్షకుల విషయమై యొకరి టు ఒకరి నీటు ఒకదినమటు ఒకదినమిటు ఇట్లు నాయకుగారి పరోక్షమార్గమున పండితులనుగూర్చి కొన్ని యేర్పాటులు జరుపబడినవి. బరంపురము గుంటూరు ఈ ప్రాంత భూములనుండి పండితులై ప్రేక్షకులై వచ్చినవారు 10 మంది కంటే నెక్కువమంది యుందురా? కాని యీసందర్భాత్మక మనోధర్మమంత గాయనిహితముగా నెలకేటిదిగాఁ దలంపఁగలమా?

ఈసభవారు మొదటినుండి పండితులను గుఱించి విద్యార్థులను గుఱించి సదస్సునకుఁ జేరనిచ్చుటలో తమతీర్మా నమును వెల్లడిసియున్నచే చాల మేలుకలుగును. ప్రేక్షకులందు రూకలు చెల్లించుట నిమనుమైన చెల్లించి చేరును అక్కఱ లేకున్న టిట్టివైయ్యము కలిగియుండును. చెల్లించగలిగి చెల్లించ నక్కఱలేదనివచ్చి అమన్న సంతోషముల నెనయు ట కేమి కారణము? తీర్మానము బయలుపడవలెనుగదా! ఒక పండితు నాదరించి మఱియొకని నాదరింపవలసికి అమర్ష పాటు వునా? కాబట్టి నాక్షిణ్యముతో సదస్సువారు తీర్మానములు వెల్లడిన యుట అన్నకృత్యము.

రెండవస:--సభ్యులు పోషకులు చెల్లించుమొత్తము ను, విద్యార్థులను విమిత్రమును సాదరుల నిమిత్రమును వ్యయ మగు మొత్తమును తెలియఁజేయు జనుభివ్యవస్థికలను ఆంకల మొత్తమునైన తెలియఁజేయును వెల్లడించుట యవశ్యము ఎందుకన, అని గానసభలు స్థాపించఁబడినవారి కుపకార ము కాఁగలవు. సాధ్యమైనంతవఱకు గడచిన 10 వత్సరముల నుండి వీరికార్యక్రమము ప్రకటించినచో చాల ఉపయోగముగ నుండునని తలంచెదను.

మూడవస: ఇంతవరకు సభవారు విద్యార్థులకు రొ క్కములను పతకములను ఇచ్చుచున్నారు. ఇట్లే ఇంతటినుండి యేటేట "గాయనాచార్యు" "గాయక సారస్వతాను" విద్యార్థు" "పండిత" "మృదంగవాదీ" ఈ మున్నగు వివిధములను, ధరిం పఁగల యోగ్యతగలవారికి యథోచితముగా నొసంగుట శ్రీ నాయకుగారిట్టి పనికి దోడుకాఁగలవారిని తోడుగాఁ దీసి కొని ఈ కార్యక్రమమును నెలకేట్లొక గోరుచున్నాను. వీరి యనుభవజ్ఞానము ఆంధ్రలోకమున నీ పని నెలకేట్లొకగినినదిగాఁ బండితు లెల్లరు నైకకంఠ్యముతో నొప్పుకొందురు. కాబట్టి నాయకుగారి మొదల ముఖ్యముగా నీ భారము పెట్టబడినది. ఉదాహరణమాత్రముగా అశ్వధాటి రామమూర్తి ఆంధ్రలోక మున "మృదంగవాదీ" కాఁగలడు. ఆశ్వకంబి "పుష్కర తీర్థ" వివిధమును వహించఁగలడు తమనాడ సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారు "గాయనాచార్యులు" కాఁగలరు. ఇట్టి వివిధ ములతో సభ జరిపిండుటవలన నాంధ్రలోకమున కంత వన్నె రాగలదు. సభవారి కార్యక్రమముల వాసుగా యోచించఁ బ్రార్థితులు.

సదస్సునకు విచ్చేసిన యావత్పండితులకు విద్యార్థులకు ఆతిథ్యమునంగిన పోషకము జమిందారుగారికిని అందఱకు సంగీతసంకల్పణలను చేయించిన నాయకుగారికిని సర్వదా శుభము కలగాక! ఆంధ్రలోకమున పండితు లీకారణమున సాన కాళముగా సమావేశమై మంచి చెట్లలకృష్ణులుచ్చటించుటకు ఆధార మేర్పడినది. భరతజ్ఞుడైన ఒక సభ్యుడు.

అగ్నివెట్టెల ఫ్యాక్టరీ అవశ్యము.

రాజమహేంద్రవరమున సాధ్యము.

[సాలెపు వెంకట సుబ్బరావుగారు.]

మన ముదయోగిండు నన్నివస్తువులలోను అగ్నిపుల్ల లత్యావశ్యకములని కేసుగ చెప్పనక్కరలేదు. మనదేశములో వీనినుపయోగించనివారు లేనేలేరు. ఇవి ముఖ్యముగా చాలకా లమునుండి నార్సే, స్వీడను, ఆస్ట్రేలియాదేశములకుండి కొట్ల కొలిది దిగుతులి కాబడుచున్నవి. విశ్వోపా మహాసంగ్రామ మారంభింపబడి నప్పటినుండియు వీనిధర హెచ్చుటయేగాక, నేటికి నెలకంటె అగ్నిపుల్లలు జపానుదేశమునుండి దిగు మతి కాబడుచున్నవి. అగ్నిపుల్లలవలన జపాను ఎంతో గడించుచున్నది. యధికాలము పరిశ్రామికాభివృద్ధికి తగిన సమ యము. కావున నీతరుణమున మనదేశములోని కష్టాధికమైన దేశీయల స్వల్పబాహుమును విశేషముపాలు చేయక యీపరి శ్రమను స్థాపించినచో ఎంతో లాభకారి యని నమ్మి దీనిని గుఱించి కొంతవ్రాయబూనితిని. ఈపరిశ్రమకు ముఖ్యముగా కావలసినదికట్ట ఈకట్ట లేలికగను, ములభముగ రంపమునకు తెగునదిగను, త్వరగా నెరుగునదిగను నుండవలెను. అట్టికట్టకు నులభముగ అనతివ్యయముతో పట్టణములు చేర్చుసాధనమున్న యెడల అట్టిపట్టణము లీ పరిశ్రమ కుపయోగించును. రాజుల హేంద్రవరము ఇట్టిసౌకర్యము కలిగియున్నది. కట్ట యొక్క నగా గోదావరీనదీ ప్రాంత కాంతరములనుండు పెరుగుచున్నది. ఇదికలపగాగాని, కంటచెఱుగుగా గాని యుపయోగపడవం దున సాకెట్టు దిపార్టుమెంటువలన అతిసులభముగా చేకూరవ గును. అదేపులకుధ్యనుండి రాజమహేంద్రవరము చేర్చుటబహు సులభము. అక్కడవరకి గోదావరీలో లెప్పలుగా పడతైచిన రాజమందిర వచ్చిచేరుకు రైలుఖర్చును, బండకర్చును అక్కర లేదు. చిక్కలేమి యులేక అన్ని సదుపాయములును గల రాజ మహేంద్రవరమున ఇట్టియంత్రకాల నొకదానిని స్థాపించుటకు ఆంధ్రులందరును తమశక్తికొలిపి ప్రయత్నించెదరని నమ్మచు న్నాను. 25,000 రూపాయలతో చిన్నయంత్రకాలను స్థాపిం పవచ్చును. యంత్రములు జపానునుండి తెప్పించవచ్చును యం త్రములన్నిటి ఖరీదు రు 10,000 లు. యంత్రకాలాగ్రహణకు 15,000 రూపాయలతో నిర్మించవచ్చును. రు 10,000 సరకులు మొదలగువానికి కావలయును. ఇట్టి యంత్రకాలలో దినమునకు రెండు గ్రోసులు అగ్నివెట్టెలు తయారగును. ఖర్చులు పోగా గ్రోసుకు రెండణాలు తప్పక లాభమువచ్చును. విదేశీ పు అగ్నివెట్టెలకంటే కొంచెము చాకగా అమృతవచ్చును. ఇక్కడవారి చాక ఆవైని, స్త్రీమర్దకు రైళ్ళకును ఏజెంట్లు కును, అగు ఖర్చులుకూడ మనకు విగులును. కావున నూటికి 30 రూపాయలు లాభము వచ్చును. ఫ్యాక్టరీ వృద్ధిచేసిన కొలిదిలాభ మెక్కువవచ్చును ఇట్టిలాభకరమును పరిశ్రమను ఇచ్చట స్థాపించినచో తాము లాభముపొందుటయేగాక ఆంధ్ర దేశమునకుకూడ మేలుచేసినవారగుదురు. చెన్నపురిరాజధాని యందు ఇట్టియంత్రకాల లేకపోవుట నిగ్గుచున్నది. జమిం దారులు, వర్తకులు త్వరపడి యీలోపమును తీర్చెదరని నమ్ము చున్నాను. ఇతరమైన సముజాయుక్తి కావలయునెడ విచ్చెదను. [ఇందలి విషయము వివరింపఁబడినంతవఱకును బాగు న్నది; మిగుల సంతోషించవలసినది. అగ్నిపుల్లలను తయారు చేయుటకు వలయు రాసాయనిక పదార్థములకు సంబంధించిన సాధక బాధకములుకూడ ఈ తరుణమున చర్చింపబడినచో ఎక్కువ ప్రయోజనకరముగ నుండునని తలంచుచున్నాము. సంపాదకుడు.]

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు

ఏ శ్రీలంక తమ వెంట్రుకలు మందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటకు తల వదిలి, బహుభూత దొరకెదు నూనెనువాడకూడదు. ఎందుకనెన వెంట్రుకలు యేక రణము కల్ల రాలిపోవుచున్నచో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాను. ఈసంగతి శ్రీలు ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలికలనుండి మూతన సంతోషపరకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాట్టు పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన వెంట్రుకలు రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టువలె నున్న గ చేసి మెడకు చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరదానమైయున్నది. యిరువేడు తెలయని యెటువంటి పట్టెటూరివానికిగూడ కామినియానూనె తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అది వెంట్రుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమయిన నల్లని మెలుఁగు కలిగించి శిరస్సునకు చువవలెనుచున్నది. మెడటికి క్రొత్తసాంపునున్న మిక్కిలి ఇంపులు మువాసమిక్కిలుగా గలిగియుండును. ఇది అన్నిటికంటే ఎక్కువయగుటచుట్టి మెహూరునందు ఒక బంగారుపతకమును, ఆలహాబాదు వస్తుపదార్థమును ఒకయోగ్యతా పత్రికయు నొసంగియున్నాను. మఱియు మేముకోరకయే పేటకొలిది యోగ్యతాసాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియానూనెలముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు అరసాస్తాంపు

పంపినయెడల ఒకసారికి ఉపయోగించగలసంతమాత్రముగలఒకబుడ్డి తెలము ఇనాముగా పంపబడును. వెల పీసా 1-కి రూ 1.0-0 మూస పీసాలకు 2-10-0 వి. పి. ఖర్చులు కేగు. (ప్రతి చిల్లరదు కాణులలో దొరకును.) సోల్ షిజంటా:-- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 బామామసీను, బొంబయి ఉద్రాసు ఏజెంట్:-- శివా పురుషోత్తమ స్వామీ నెం29, వైకాబాబాద్ రోడ్ శూలంగడిసమీపము, మద్రాస్

వృత్తాంత లేఖలు

ఇచ్చాపురము వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషవర్తమానంబు)

కాలమానము.

అక్టోబరు 29:—వర్షాకాల మయిపోయినట్లున్నది. శీత కాలపు చిహ్నము లగపడుచున్నవి. తెల్లవారు జామున కొంచెము కొంచెము చలివేయుచున్నది. ఋతువు మారుచుండుటచే గా బోలు చాలమంది జబబులతోను, ఉష్ణతలతోను బాధపడు చున్నారు. ఇప్పట్లో కొంచెము వర్షించినవలెకొందుట చాల లాభకారిగ నుండును. ప్రజలందరు స్వాతివాన కెదురుచూచు చున్నారు.

సబు మేజిస్ట్రేటుగారు

మాయూరి సబు మేజిస్ట్రేటు దీనిబంధువుగో గారిని ను రదాకు బదలాయించినట్లు చెప్పకొనచున్నాడు. వీరి స్థానమున వేలమూరి అప్పన్న కాశ్రిగారు వచ్చెదరట.

సర్ సి. శంకరస్వామయ్యగారు.

నిన్నటి సాయంత్రపు మైలుబండిలో గా. సర్ సి. శంకరస్వామయ్యగారు కలకత్తా మీదుగా ఢిల్లీకి ప్రయాణమగుచుండిరి. వారిని సందర్శించుటకు గాను మాయూరిగారి తగు మనుష్యులు చాల మంది రైలు స్టేషనుకు వెళ్లిరి. నిన్నటిరోజు మైలుబండి నుమారు ముప్పాళ్ళుగంట ఆలస్యముగ వచ్చినను ప్రజలందరు శ్రీనాయుగారిని దర్శించుటకు కనిపెట్టుకొనియుండిరి. ఏ. పి. పాత్రోగారు మందసానుండి ఆసాయంత్రమే ప్యాసెంజరుబండిలో వచ్చి నాయుగారి రాకకు కనిపెట్టుకొనియుండిరి. డిప్రీప్రజ్జిగారు టటుంబముతో బరంపురమునుండి నాయుగారికిరకు భోజనపులాహరణములను ద్రెకొని మోటారుకార్ మీద విచ్చేసిరి. ప్లాట్ ఫారముండు క్రిక్కిరిసియుండెను. ఇంతలో బండివచ్చెను. జనలందరు శ్రీనాయుగారును కాలేజీవద్దకుపోయిరి. వీరిని చూడగనే నాయుగారు తమకొంటును ధరించి బండిదిగి వెలువడినవచ్చిరి అహో! ఆముఖ, వర్చస్సు, ప్రేతమాంచినను తరివిత్రుడుగా! ఇట్టి ప్రతని గన్నండుట చేతమాత్రం సంప్రసన్నురాలు! మా గ్రామములోని తగుమనుష్యులను నాయుగారికి పాత్రోగారు తెలియబరచిరి. నాయుగారికి కర్పూరహారములు, పూలహారములు వేయబడెను. పుల్లెల వేంకటరమణయ్య పంతులుగారు ఫలహారములను కూడ సమర్పించిరి. శ్రీనాయుగారు ఆందరితోనకలసి మాట్లాడిరి. డిప్రీప్రజ్జిగారు తమ యుపాయములను సమర్పించి ఆకాతేలిలోనే నాయుగారిలో బరంపురము వెళ్ళిపోయిరి. పాత్రోగారు వేరొకబండి యెక్కి వెళ్ళిపోయిరి.

గుంటూరు వార్త.

శ్రీ సహాయ ధర్మ మండలి రు 100-0-0 విరాళము. ఈ సెల 30 వ తేదీన వై మండలియొక్క నవమి వార్షికోత్సవము శ్రీమతి వింజయూ కనకమ్మగారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగ బడినది. ఉదయమున వైసార్ధ్యన బ్రాహ్మణ స్వస్తి, పూజ, మంత్రపుష్పము మున్నగు బాతీయ వేడుకలు జరుపబడెను. మధ్యాహ్నమున బ్రాండు మున్నగు వాద్యములతో ఆగ్రాసవాధిపురాని గారిని గౌరవించిరి. నాటి సభకు నుమారు నాలుగువందలమంది యానతీర్థములు సభ సలంకరించిరి. ప్రార్థనా సంతరము బాలికలవిసేదములు జరుపబడెను. తరువాత కార్యదర్శి గారు తమ వివేచనమును జరిపిరి. తరువాత పాత్రూరి తాయారమ్మ గారిచే శ్రీ విద్యుతు గూర్చియు, నుమర్ల లక్ష్మీబాబయ్య గారిచే వికమత్యమును గూర్చియు, రామాబాబయ్యగారిచే సత్యశీలను గూర్చియు, నడింబల్లి దమయంతిగారిచే పాతివ్రత్యమును గూర్చియు, వింజయూరి సత్యవత్సమ్మగారిచే ఆ రోగ్య, పాక, కాకిర, వైద్య, వృత్త కాశ్రమముల గూర్చియు, వేలివసులను గూర్చియు ఉపన్యాసము జరుపబడెను. ఆనంతరము ఆగ్రాసవాధిపురాని యుపన్యాసము చదువబడెను. వీరి యుపన్యాసము పురుషులలో బాటు శ్రీలకు కూడ విద్య ఆవశ్యకతను గూర్చియు ప్యాచిన్ శ్రీలవిద్యను గూర్చియు, శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారి విద్యావిషయములను గూర్చియు, నిండి యుండెను. ఆటపాటలతోను మంగళములతోను సభముగింపబడెను. ఈ సందర్భోత్సవ సందర్భమున శ్రీ కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఈ మండలికి నూరు రూప్యములను బహూమతి చేసి తమ శ్రీవిద్యాభిమానమును వెల్లడించిరి.

చలిబ్బరములు.

[వే. వెం. సుబ్బారావుగారు]

చాల గ్రామములందు చలిబ్బరములు విస్తరించుచున్నట్లును అందువలన కొందరు మృతిచొందుచున్నట్లును తెలియవచ్చుచున్నది. ఇందుకు ముఖ్యకారణము ఒకవిధముగ దోమలని వెనుక వ్రాసియున్నాను. ఈదోమలు నీటివల్ల ప్రదేశములందున్నవగును కనుక చెత్తతోకూడిన మురికినీరు గ్రామ సమీపమున వెచ్చటను నిల్వబడుచున్నచే నుట మిక్కిలి యవసరము. అటుల జేయుటకు వీలుకాని పెద్దకుంటలున్నచోట, అందుల నీటివైని అవ్వవచ్చును కెన్నను అయిలుచులినయెడ దోమలగుడ్డు త్వరలో నశింపగలవు. పొరుగుల లేక నీరు నిలిచి జేపనికాలమునగూడ ఉదకముండెడి చెరువులందు కెన్నను అయిలు చేసినయెడ పశువులకు త్రాగుటకు నీళ్లులేక కష్టము కలుగును. అలాటిచెరువులలో క్యానిటరీ కమిషనరుగారికిగాని లేక తాలూకాబోర్డువారికిగాని వ్రాసిన వారొక రకముచేపలు తెప్పించి ఇయ్యగలరు. ఈచేపలు బహుజేగముగ దోమలగుడ్డును దోమలను తినుటచే వానిని హరింపుచేయగలవు. ఈ విషయమున ఆయా గ్రామముల కొంచెము శ్రద్ధ పుచ్చుకొనినయెడల చలిబ్బరములబాధ త్వరలో తొలగిపోవును. మనవారు ఏవాద్యము సంభవమైనను ప్రాకర్మకముని యనుభవించుచు, ఏసంచి కట్టినవానివద్దనే నాల్గుమాత్రము నేవించుటయేగాని, దాని కారణమును కనిపెట్టుటకు ప్రయత్నించరు సరిగదా, తద్విషయమునుగూర్చి బోర్డువారికైనను తెలియజేయరు. పాశుధ్యమునుగూర్చి విభులముగ విచారించి చేతననుసరకు రోగాంతరములను నిర్మూలముచేయ బ్రయత్నించుట బోర్డువారికి విధాయకము. కావున నీవిషయమున కొంచెము శ్రద్ధసహించుటకు పల్లెలలోని పృథులులను ప్రార్థించుచున్నాను.

చలిబ్బరములకు బోషకము లనేకము కనిపెట్టబడినవి కాని, క్షయినాకంటె మంచిమందెచ్చటనులేదు. క్షయినా పల్లన బ్బరము దాని యందు ననియు అది కేరమున జీర్ణించుటచే నందు వ్యాధికలు ఏకవియు చెప్పెడిమాట తెంతమాత్రము విశ్వసింపనూడదు. చలిబ్బరపురోగు వట్టి యెక్కి రెండు రోజులలో మన రక్తమును ఒకవిధమున సంకురములుపుట్టి యవి వేలకొలది, లక్షలకొలది త్వరలో విస్తరించును. అట్టి యంతరములు నశింపజేసి గాని చలిబ్బరములు పోనేరదు. క్షయినా తినిన వెంటనే యిది రక్తనాళములలో ప్రవేశించి యంతరములను జంపును. ఈ విషయము అనేక పర్యాయములు పరీక్షలన కనిపెట్టబడినది; కాని, యూహాచే నేర్పరచిన విషయముకాదు. సాధారణముగ చలియందు కనబడి పిమ్మట తీవ్రమగు బ్బరము కలుగును బ్బరము బాధనపుడు చెమటలు పోయును. కొందఱికి చలిలేకయే బ్బరము వచ్చును. అప్పుడు అది చలిబ్బరముకాదు కాదు కనిపెట్టుట కొంచెము కష్టము. అలాటి సమయములందు బ్బరము వరుసబ్బరముగ రాగలను. వరుసబ్బర మనినను చలిబ్బర మనినను నొక్కటియేగాని భేదములేదు. క్షయినా బ్బరములేని సమయమున వాడవలెగాని, బ్బరము ఒంటిమీద నున్నపుడు వాడగూడదు. సామాన్యముగ చలిబ్బరము తగిలి తగ్గి పిమ్మట వెంటనే 15 గ్రేయియు క్షయినామాత్రము మిగిలినవలెను. ఆ మరునాడు 10 గ్రేయియును, మూడవరోజు 5 గ్రేయియును, వైస వారమునకు 5 గ్రేయియును చొప్పున రెండుమూడు వారములును వరుసగ క్షయినా తినినయెడల బ్బరము మారుమైపోవును. ఈ ప్రకారము మాయంట అనేక పర్యాయములు పెద్ద డాక్టరుగ నుట ప్రకారము చేయుటచే చాల ఉపకారము పొందితిమి. ఏ పర్యాయమును క్షయినావలన సంజ్యాధి కలుగలేదు. చలిబ్బరమునకు ఇయ్యని దివ్యైషధులను చెప్పవచ్చును. క్షయినావలన వైద్యము మాత్రము హెచ్చును. కొందఱికి తల

ఈ మండలివారు మిగుల పృథుసహిత వారి చాలికా పాఠశాలను నడుపుచున్నారు. పూర్వము రాబడికన్న ఇప్పుటి రాబడి తగ్గినది. ఈ స్థితిసంతను శ్రీ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, తెలిసికొనికొంత చేయూతనుచ్చి పాఠశాలను నిలబెట్టిరి. ఇంత గొప్ప పట్టణములో నొక్క హిందూ బాలికాపాఠశాలను పోషింపలేకపోవుట పురపృథులు లందఱికి న్యూనతన గతిగించునని యనుకొనక తప్పదు. శ్రీ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారివలె కొందఱు నీ మండలివారికి సహాయముజేసి పాఠశాలను నిర్వహించుగా నడుచుచున్న చేతు ప్రార్థించుచున్నాను. ఈశ్వరుడు మండలివారికి సహాయ మొనర్చుగాక!

దిమ్మ, చెవులలో గిండురు ముతకబులు పుట్టుట, తలవీరము, ఆకలి మందగించుట, విశ్రాంతిచే నమనము కలుగుట, కంటిలో మును, అందుకు భయపడవలసినది లేదు. క్షయినా పుచ్చుకొనిన వెంటనే శంఖద్రావకము నీటిలో కల్పి దానిగాని, అల్లపు రసమునుగాని, పెసగపులును మొదలగు ఆమి రసములను గాని నేవించిన వైద్యము హరించగలదు. పచ్చి నిమ్మకాయలరసము కూరలలోను వజ్రగలోను ద్రవ్యగించవచ్చును. ఈలాగు త్వరలో శంఖజేయగలిగిన దివ్యైషధములు బహుస్వల్పమైన ధర్మ చేయూతనుపుడు, తెలివి తక్కువచే నానిని నిరసించి బాధపడుటయే గాక మృతినొందుటకూడ సంభవించుటకు, మన దేశమునకే దిగిబుచ్చు గాని తదితర వేదముల గానరాదు. ఈ విషయమున పెల్లరు కొంచెము శ్రద్ధసహించి ప్రార్థించెదను.

(వైద్యాసమున పంతులవారు చెప్పిన మోతాదులు పెద్దవారికిమాత్రం యుక్తయుంచును. పసిబిల్లలకు దగినవి కావలె నమ్మవలసి యున్నది. పంతులవారు ఏ ఏ ధనుస్సుల తెలెంకే మోతాదు లియ్యవలయునో తెలియజేయును జిల్లాలో కర పత్రములు పంచివెట్టిందిచి నుపయోగకరములు కాకవచ్చును. తక్కిన జిల్లాల సంఘములవారును కర్తుల్యులగు తర సంఘములవారును నీరీతి పరిశ్రమచేసిన మేలు కలుగవచ్చును. సంపాదకుడు)

తెలిగాను గాజుపాక్షికరి

దొరతనమువారి సాహాయ్యము

వైసానిధివారు తెలిగానుబ్బరములలో నొకగాజు ప్యాకటరీని వెట్టిరి. దొరతనమువారినుండి “యారేధమును సాహాయ్యమును కోరదలచి రసి” వైసానిధివారిని బొంబయి దొరతనమువారి దగినసందర్భమున గాజు, వెసిస్టు, అగ్నిపుల్లలు మున్నగునవి చేయుటలో ఆనుభవముకల (ప్రా. షె. మ. ఏ. కె. ఎ. కె. గాజ్మోలుగారు వైవిషయముగురించి కొన్ని సంగతులను తెలియజేసిరి. వీరు తెలిగానులో కొంతకాలముండి, కర్మాగారముగురించి ప్రతివిషయమును వివరములతో సాకల్యముగ తెలిసికొనిరి. వీరిందునిమిత్తమే తెలిగానులో కొంతకాలముండి, దొరతనమువారును, వైసానిధిసంఘమువారును, కలిసి బడిచేసి, కర్మాగారముయొక్క మూలధనమును వృద్ధిచేయుటననే దనియు, ఇప్పటికంటె ఎక్కువసాఖ్యమైన వస్తువులను తయారు చేయవలసినదనియు, గాజ్మోలుగారి మొదటిసూచన, దీర్ఘదర్శిని, నూత్నదర్శిని మున్నగుయంత్రములు ముఖ్యముగా గాజుతోనే చేయబడుచున్నచే

మన దేశమునందలి విశేషముగ కావలసియున్నవి. కావున దొరతనమువారు ప్యాక్టోరికి ఒకగాజు కలకొధానమునును కట్టించి యయ్యవలయును. సమర్థుడగు భారతీయ రసవాద్యుడు శ్రుజ్ఞు నొకనికూడ పనిచేయుటకు పంపించవలయును. కాశ్రుజ్ఞుడు వైసానిధిసంఘమువారిలో కలసి మనదేశములో విశేషముగా ఖర్చుపడుచున్న దీర్ఘదర్శి మున్నగువానిని, మంచిమంచి గాజు సామగ్రిని తయారుచేయవలయును (౧) ఎందుకో అందుకు నెట్లేంది దొరతనమువారు ధనరూపకమైన సాహాయ్యమును చేయుట (౨) రైలుకే కేళుగించుట, అదవులనుండి కలపను, క్షయించేయుట మున్నగు సదుపాయములను కలుగజేయుట (౩) సరకులను తయారుచేయు కర్షిని వృద్ధిచేయుటకై పరిశోధనలను చేయుట (౪) దొరతనమువారి దగ్గర పనిచేయుచున్న కాశ్రుని పులులు ముంకిచెడ్డలను శలహి పూర్వకముగ తెలుపుట. దొరతనమువారు వైస ఉదహరించిన వానిలో ఏవో విషయగ సాహాయ్యము చేయవలెను. ఏవో కొన్నిసూక్తులతో వైస మించిన ప్రకారము ప్రథమ కృతీయ మానవాల సహాయములను చేయవలయునని గాజ్మోలుగారి యభిప్రాయము. తక్కిన రెండుమార్గముల గురించి వాచేయు ఉదహరించుకొండలేదు. వారావధకులకొప్పుకొనక పోవుటచేతకొరవీయుండెదవు అంటయులోని పరిశ్రమలనుగురించి దొరతనమువారికి సహాయముటకై నితీనల ఒక సంఘమేర్పాటు చేయబడినది. ఈ సంఘమువారు సహాయమును జేసి తమ సంఘాద్దేశములను సాక్ష్యము చేసికొందురుగాక.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయసల ప్రతాపచరిత్రమును చక్కని తెలిగో కర్ణింపబడినది. వారి చిత్రపటములు నూర్చగలవు. ఇట్టి గ్రంథ నిదిగణ కాంధమున మతియొకటి లేదు.

వెల కేటరు వైండు 0-12-0 కాలికో వైండు 1-0-0

శ్రీ కృష్ణ వేవరాయని చిత్రపట ముద్రితము.

వలయువారు:— శ్రీ పాద సుబ్రహ్మణ్య కాశ్రిగారు

7, తంటుకెట్టినిది, మదరాసు.

పోతీసు నూనెలపైంటు లభింప గారి వామ్యూలము:—
 బామి ను మీ ద వ ద ల గూ డ ద రి వా ది రు టు
 ౨౧.౯-౧౧.౯ కేదీరి నేను మామూలు వచ్చితిని. ఆనాడు
 మామూలు పోతీసు స్టేషనులో నాకు అడాల్ట్రైనును మేర్యు
 కవబెరి. ౧౦౧ సామి మాంధంగముచే నెనని మేర చెప్పినదని
 నాతో అడాల్ట్రైను చెప్పినది. నేనీసంగతి ఇన్స్పెక్టరుతో
 చెప్పలేదు. వీలైనచో వెల్లడిచేయవలెదని నాతో నామె చెప్పినది.
 నేను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారితోను ఇన్స్పెక్టరు జన
 రలు గారితోను అలాగించి దలచితిని గాని వెంటనే
 గ్రంథస్థము చేయలేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారా విషయము
 కూడ రికార్డులో నుండవలెనని చెప్పిరి గాని చెరువు నేరముని
 వ్రాయవలసినదని నేను సెప్టెంబరు 27 తేదీ 28 తేదీని ఇన్స్పె
 క్టరుతో చెప్పితిని. 8-9-15 తేదీని యుదయమున వాంస్పా
 ర్కు బంగారాలో నేటి కల 10 గంటలకు అడాల్ట్రైనును
 చూచితిని. మేరని చెరువు కడలో ఇంటినుండి లేవదీసుకొని
 పోయి కచ్చిమారా కాటేజీలో నుండి బుక్కునకుగా ముగిసినది.

సర్. యెస్. జి. చంద్రవార్మగారు:— వీర మన విషయకవ్యాసము ప్రాసీ బొంబాయిరైతెలలో ప్రచురింప జేయుచున్నాడు. ఈ సం ౧౮-న తేదీని రెండవవ్యాసము వెలువడినది. దానిగుండు చెన్నరాష్ట్రములో మరియొకరుచుచున్నప్పుడుల కొలగించుటయును గోఖలే గౌ. రెండవవ వ్యక్త కృష్ణులైలో ఆరు విషయమున వాటిల్లు ప్రాసీ. మరేసంబంధ మగు ఫీలిలేక ప్రజలొకొకలతో కలిసి భుజించుట చెన్న పురరాష్ట్రమున వీరశేషుల చెప్పనచ్చును. కొన్ని సంయుల క్రిందట సోదాసరకు నుట్టుటకై న భుజించుకెడి విద్యార్థి న లో యన ఆయననచ్చుకరి అతిథిసత్కార మొచ్చి. కా పంక్షిభుజించిరి. వానికి వినుటొనర్చిరి. ఆపుటికంటె ఎధిక మగు మాత్రు ప్రస్తుతమున చెప్పెదముచు కా న న గు ను. పదిసంవత్సరముల క్రిందట మదరాసు దొర తన నను వారి నుండియన ఫలహార మొనర్చుకపుట “మరేవిషయక మగు చున్నపు లధిక పాటనను కలిగియుండుటచే, బ్రాహ్మణుల మితాహారవిందునకు పిలుచుట నాకు భయమగునుండెని ఆపుటికవచ్చురుగా నిని. గత క్రిస్మిస్ మన మంకులలో శ్రీ వెంటిండుపభువు వింతొనర్చిరి. ఆవిందున,మరేవిషయక లేక బ్రాహ్మణులు, కొద్దెలు, మున్నగువస్తువుల భుజించుట కా కెంతయు నుపద మొదలవలె. గతచారమున బహింసగా మదరాస్ హైకోర్టుజడ్జి మహమ్మదీయుడు, సర్ లెంగన్ నా యుగ గారితో విందాకరించెడు. మతాచారములను నిత్యజీవి బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేషులగునావ కలిసి భుజించు

మునుము క్త చుట్టి.

బాబులు, ఆగ్నేయేంద్రావతి ఆవశ్యకము	2
వృత్తాంతశీలము, చరిత్రము, కలిగిన బాబు ఫ్యాక్టరీ	3
మామూలు కేసు	4
అంధ్రపంథాశాసనము	5
ప్రధానాధ్యక్షులు	6
మొదటి	7-8
మొదటితరగతి	8
మొదటితరగతి	10-11-12
మొదటితరగతి	13
మొదటితరగతి	14

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 2-వ తేది
మంగళవారము

యుద్ధము.

యుద్ధ మొకటియైన సాగుచున్నది. కల్పింపఁగలమున మిత్రమండలివారు ప్రారంభించిన యుద్ధమును మొదలు తెలియపరచినరీతిని కొలది కొలదిగా సావధానముగా జరిగిపోవుచున్నది. ఆ ద్వారామును పొందెనులోను ప్రబలముగు పోరాట మగుచున్నది. మనదైత్యములు మెరుకు మెరుకుల వరుసన కత్తువుల కిందకములను స్వాధీనముచేసి కొనుచున్నాయి. ఒక్క పెట్టున ప్రాంతములలోను నూపములుగ సుసత్వరములుగ సిద్ధపడిన జర్మనుల విషయముగ వింతకన్నా సుఖముగనుక కాదు. కాని ఇదివరకు గనుచుండిన పోరాటములను నదిగముగా నిటీవల మిత్రములవారు ప్రారంభించిన పోరాటమునకు గల ముఖ్యవిభేదమును నూ చదువుచు వాస్తవాలను గనునిది యుద్ధ గలభ్య జర్మనులు చాల నైపుణ్యములను దెచ్చి యాత్రాచరించుచున్న మేము తీసికొనన భాగమును చదివెనేమియును వార అనేక పర్యాయములు మనము వివరించిన గారముగా నుంటిమి ఇప్పుడట్టి వార సామాన్యముగా లేనేలేదని చెప్పవచ్చును. మనదైత్యములు దిగదినమును ఏదో కొంచెమైనను కత్తువుల వరుసను స్వాధీనము చేసికొనుటయే తెలియఁబడుచున్నది. వచ్చిమరంగమున నిక నమియుగాట సాగరాదని జర్మనులు ఆరంగముయొక్క యాశలన్నియును మానుకొన వారంభించినారనుట కొంచెము కొంచెముగా నువ్వ క్తమగుచున్నది. ఇట్లుండ ప్రాములతో పోరవలసిన వచ్చిమరంగ మను వదలి తూర్పురంగమునకు రుమ్మవైపునకు దిగిగనను ఫలము సమానముగానే కావించుచున్నది. కాలమా త్వరత్వరగా చన వారంభించి యున్నది. హిమముపైబడుట అప్పుడే వినవచ్చుచున్నది. సమనునదిలో మంచు నడయాడ నారంభించినదని నేటితంత్రములలో నొక తంత్రవార్త వలన తెలియచున్నది. శీతకాలము ఎప్పటికంటెను త్వరితగ రానున్నదని కాలయాచము నెరింగినవార ప్రాప్తయోగముచున్నారు. కాని జర్మనులు రుమ్మలోనికి ఏయట్టికొంతో జొచ్చిరో ఆయిద్దేశమునకు మొదలు నున్న శివూకముననే యుద్ధవలసిన వాస్తవము తెల్లగ్రామ మున్నా, కీపు తెల్లనను పోనిత్రము. చిత్తకాలమునకు రీగా ద్వీపు

లలోనైన చేరికొని స్వల్పసంరక్షణమునైన సంపాదించుకొందిను. తలపెట్ట వారంభించియుండు జర్మనులకు రుమ్మవారు వెనుకకు నొదిగినంతకాలము వెనుకకు నొదిగి ఇప్పుడు మానముల కొలదిజర్మను గ్రుక్క ప్రాప్తయోగము కవకాశము నొసంగి యెడల పోరాడుచున్నారు. వేలు లక్షలుగ కేసు జరుగారు నరబలు లిచ్చుచున్నను ద్వీపు రీగాలు కంటికి కనుబడుచు చేతికి నందకపోవుచున్నవి. ఈ పట్టణములు జర్మనుల స్వాధీన మగు ననునాట ఇప్పటికి కల్లయే యని చెప్పవచ్చును. కాని వీరిని తీసికొనుటకు నింకను నిపుటికంటె నెంతో తీవ్ర తరముగా నదిరకాలములోనే జర్మనులు సాహసించి పోరుచునుట మాత్రము నిశ్చయము. ఆ రెండుపట్టణములును జర్మనికి దొరికినను మహాలాభ మెమియు కాదనుపక్ష ముండ ఆ రెండు పట్టణముల పేటి ఆవిష్కరమున కెగసి కేసుజరు మున్నును గాలమునదిక్కుబడు నేమో కాలపురమునే నిర్ణయింపవలసి యున్నాడు. ఒక్కొక్క ప్రాంతము బెల్జియములలోను మరి మొక్కెడ రుమ్మలోను తన కేమాత్రమును సులభవిషయ మార్గము కానరానందున నెప్పటి ప్రాప్తదృష్టితోనే కేసుజరు ఇంకొక్కొక్కొక్క దూరనాకరుటచు మా చదువరులకు నిదివరకే నివేదించినారము బాల్కనరంగమునను జర్మనికి లాభము కలుగుచుండుట కానరాలేదు. కేసుజరుగాని యాలోచనయేమో మహత్తమ మయినదే. సర్వీయా ఈశాన్యముగా ఈకే జక్కినయెడల బల్గేరియా ఈవ ద్రియె మెలగుచుండ తనబలములను బల్గేరియా మూలకముగా నడుపుటకు వీలగుననియు తుర్కీకి సాయముచేయుట సుకరమగుననియు ఒక్కొక్కొక్క రీగానుండి కానిప్రాంతినోపిలువకు తనకు మార్గమేర్పడుననియు నప్పుడు డార్డనల్లురంగము తనదియేయనిపోవు ననియు తుర్కీమూలముగా నూయె జాకెనాను ఈజిప్టునుగూడ బెదరింపవచ్చు ననియు నూహలమీద నూహలపెంచి యుత్తమ ఈనైపునకు దృష్టి మరల్చి నాడచుట నష్టము. ఈయూహలన్నియును నురల కెప్పుటియూహలతో సమానములే యైన వరులకు నిదివరకు జరిగిన కార్యక్రమమును ఇప్పుడు జరుగుచుండు కార్యక్రమమును స్థిరపరచుచున్నవి. కేసుజరుగాని నూతనాడంబరమువలన మనమిత్రముండలివానికి కొంతవరకు నష్టములును ననాను కూలములును కలుగ లేదనివిషయము ననజాలదు. సర్వీయాకు మహాత్తరమైనసమస్య యేర్పడినది. ఆ సమస్యకు నాచిన్ని రాప్తి అ తనచే నై నంత బలవత్తరముగా యుద్ధరంగమున ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నది. కత్తువు లిప్పటికే సర్వీయా కొంతభాగమును స్వాధీనము చేసికొనినారు. ఉత్తరమునుండి తూర్పునుండి వడ ముటినుండి కత్తునైపుములు సర్వీయాపైకి గవిసి యని చేయుచున్నవి. ఇటీవల లాన్సుడౌను ప్రభువు ప్రభువుల సభలో మాట్లాడుచు సర్వీయా యీదాడికి నిలువజాల దని చెప్పినంతవరకు గూడ సాహసించినాడు. సర్వీయాయొక్క యిట్టి సంధావనను బాపుటకునే మిత్రమండలివారు ఇదిర రంగమునుండి దృష్టులను కొంతవరకు విరల్పజలసినవారైనారు. ప్రారంభదశలో సర్వీయాకు మిత్రమండలి పంపినదిన సాయము ఒప్పు

డౌతో కలదనియు మరియొకప్పుడేయు లేదనియు పలువిధములగు వార్తలు ప్రబలినను నేటి వార్తలలో నొక్కదానినుండి విశదమగు రీతిని మిత్రమండలివారు సర్వీయాకు సంపూర్ణ సాయ మొనర్చుటకు నేర్పాటులు చేసినారు. బెల్గేరువద్ద కూక కొంత ప్రాచీరము ముడిగల్గు మాచరువరులు చదివియేయున్నారు. ప్రాచీనైపుములు బల్గేరియా చొచ్చి స్టమ్మిటాచురు స్థానమును స్వాధీనముగ నుంచుకొని యున్నవి. ఆగ్నేయములు కొంతవరకు సహాయము చేసినట్లు తెలిసి యున్నది. ఇకను సహాయము వంతుబడుచుండు ననుటకు సందేహములేదు. రుమ్మవారు బల్గేరియాపై దండెత్తు నభిప్రాయముతో బల్గేరియాతీరములను చాకి క్షవంశమొచ్చి యప్పుడు నావికానైపు సహాయమున ఒడెస్సా సెస్టాపూ లను కేవుల నుండి బల్గేరియాతీరములకు దండు పంపుచున్నట్లు తంత్రవార్తలు ఎరిగిచుచున్నవి. సర్వీయాకు దలి ఈశాన్యముగా జర్మనుల స్వాధీనమునకి కాని అందువలన జర్మనీబలమున కాని తుర్కీబల మునగాని విశేషముగు మార్గముయొక్కొక లేదు. మార్పును గల్పింపకేయుటకు తగిన సాధనసాధుగ్రీ జర్మనికి తగ్గిపోయినదని యూహించుటకు శాస్త్రీ షజ్ఞాన మునగములేదు గంపెవాళ యుండిన నేమి ఫలము. ఆయాకతో లోకమును జయింప కక్యము కాదుగదా. కేసుజరుగాని క్రొత్తసాహాయ్యమువలన యుద్ధమున కీక కొంత యాయుధాయము పొచ్చుటయు యుద్ధభటులు వేసకేకునుచు శక్తులును వప్పు ఫలమువిషయమున నేరూర్పును జరుగ లేదని నమ్మకముగా జెప్పవచ్చును. తలవిమరంగములలో సేవగడిచుండ జర్మను నొకాదలము గల బాల్కన్సు సముద్రమునే జర్మనునొకాక క్తి యుడగిపోయినది. అది యేమిచిత్రమోగాని బ్రతిభుజలాంత్రగా ములుచు రుమ్మయుద్ధ వాకలును జర్మనునావలను మట్టాడ నారంభించినవి. అన్ని పక్షములను కూచి చూడగా జర్మనీకికను పగాజయకాలము వచ్చినదని చెప్పగలిగినను చెప్పగలుగకున్నను జర్మనీ ఇంకను ఆనైపునకు బాగునాచి ఈ నైపునకు వారలుచాచి ఇంకను చేదో జర్మనీకక్తిలో కలకు కలదనిపించుటకు ప్రయత్నింపవచ్చు నని మొప్పు కొనవలసి యున్నను ఏవైపు కెల్లు దిగినను నిది వరకు చూచినంతమాత్రమైనను చూరవమానజాల దగిమట్టుకు నిష్పర్నగా సభిప్రాయ మిచ్చువచ్చును. అంకా జర్మనీదూకుడు గతింబుయే గాక చేవయు చెదరినదనియు మిత్రమండలియొత్తిడి దట్టమగుటకు వీలుకలుగునట్లు జర్మనీపట్టు వదలవలసిన దగు ననియు నిర్ధారణయైనది. ఇరన్నియు జరుగుట కెంతకాలము పట్టునో మాత్రము చెప్పజాలము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము-ఒకడివాల్ బహుమారుగారు.

నేటికైనము దివాన్ బహదూరు వి. అనంత రావు పంతులుగారి ప్రశంస యెత్తవలసి వచ్చినదే యని మిక్కిలి చింతతో వ్రాయగడంగు చున్నారము. వీరెవరో ఆంధ్ర లోకమునకు జక్కగాపరిచి తులనబారు గారు. కొంతకాలము మద్రాసు బ్యాంకు శాఖ కొకదానికి వ్యవస్థాపకముగను ముగ్గురికాలము ఏదోయొక సంస్థానమున దివానులును నుండి లోకములో బిరుదములనుసంపాదించు నితర మానవులవలె వీరును దివాన్

బహుదూరు బిరుదమును సంపాదించిన నారసి వినుచున్నారము. అంతటితోపించి తనకి నందియుండ నయెడల మాకు వీరితో సంబంధ ముండియుండదు కాని మీరు ఆశ్చర్యమునవలన మానమునకు సంబంధించిన హిందూస్థాన్ దిక్పాత్ర అనుమానపర ప్రికాన్ ఆంధ్రమండలమును గురించి యొకయ ద్భుత వ్యాసమును వ్రాసినారు. మీరు దివాన్ బహు దూరుబిరుదాంకితులు గాక సచ్చిదానంద సి. హా గారు ఏవారపాటునో ఆ సుప్రసిద్ధ ప్రికాన్ వీరివ్యాసమును ప్రకటింపక సామాన్యులగు అనంతరావుగారు మరీ యే సామాన్య ప్రికాన్ ప్రచురింపించి యుండినయెడల నా యువవ్యాసపు వైచిత్ర్యము అందే డాగియుండునుగాక యని వదలి వేసియుండవచ్చును. కాని పై చెప్పిన కారణములచే నిట్టి యువవ్యాసము వ్రాయబడవలె చెప్పవలసి వచ్చినది. ప్రాస్థముగా వ్రాసిన మీ యువవ్యాస మును భాషాంతరీకరించుట యవసరము కాదు. వీరికి సంఘసంస్కారులు పనికిరారు, జాతీయ సంస్కారులు పనికిరారు, మతసంస్కారు లంత కంటెను మొదలునే గట్టదు. కాని వీరియభిప్రాయ మున "గంభీరమైనట్టియు స్వార్థత్యాగముతో కూడు కొనినట్టియు జీవితమును గడపి ఎప్పటికిని మనలను దుఃఖసాగరమున నుంచి పోయిన నోకలేగారు అందరుబుద్ధిమంతులకును ఆదర్శప్రాయము." ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రముఖ జన్మించుట మీరి రజస్వలావివాహపుట్టును వర్ణాశ్రమములను సాధనములు కావలసివచ్చినవి. మాపబోయిన లోపములకీ వ్యాస మున లోప ముండబోడదు. ఈవ్యాసమునందలి కొన్ని వాక్యముల నీక్రింద పొందుపరచి యిది యెట్టి వ్యాసమైనదియు నూహించుకొనుట మూచనమరు లకే వదలుచున్నాము.

"ప్రభుత్వమువారు చేయుచు ఏది ఎంత యుపయోగ కరమైనదైనను దాని నామోదించు ప్రభుత్వప్రాయమే కా రాలేదు. ఇటీవల (మండేళములో) ప్రభుత్వమువారిని గురించి, ఏమానవుడు తప్పించుకొనబాలి కొన్ని లోపములను వెలికి చూపి వానినే జలుమాలు నొక్కుచుండుట యాచారమున టున్నది."

"(మన) హాటలవాళ్లకులను గురించి ప్రయోగములు నడుపుచుండు నిక్కాలమున ఇంకను ఎక్కువగను విరివిగను పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యములు (మనకు) కావలెనని కోరుట కేతనచాపల్యమును, బుద్ధిచాంచల్యమును కాకమానదు."

"ఆంధ్రరాష్ట్రముకొక జరుగు నాందోళనకు ముఖ్య కారణములలో నొక్కటి దక్షిణాదివాటిలో పోరాడియు వారితో సమానముగ గొప్పలెమును ఏమాత్రమును ఆంధ్రులు సంపాదించలేక పోవుటయే, హిందవభూమిలోని దక్షిణాదివాడు, ఉత్తరాదివాడు, కడపటి సీమలవారు, గొప్పవారుగా నుండుటకు కారణము వారిలో సమానమగు శక్తియుండుటగాదు. వారికి దైనిమిచ్చిన శిక్షోష్ణసీతయే హేతువు. పరిశ్రమగుడుల జలములో ప్రసరి, అనీరములను వ్రాచి, అనీరములచే ఫలకం తమలగు తేలేతముల నవ్వములచే పోషితులయి ఆ వ్యర్థవా తావరణమున నుండుటచే వారికి బుద్ధిపటుత్వము, దేహబలు త్వమును రెండును సమమయ్యును. ఈవిధముగా ప్రకృతి పక్షపాతము కలిపిపక్షపాతి యుండినయెడల తెలుగు మండలముల నన్నిటిని పరిశోధించినను ఒక్క సర్. శేషాద్రి గాని, ఒక్క సర్. మత్తుపామి గాని, ఒక్క సర్. భావ్యము గాని, ఒక్క రణదేకాని, ఒక్క గోల్కొనగాని, ఒక్క నురేంధ్రవాధు గాని, ఒక రవీంద్రవాధుగాని ఉద్భవించి యుండక పోదు"

"ప్రకృతి లాభలోపములను బుద్ధివిశేష లోపములను సర్వభాటు చేయుటకు అతీతమందులనందే కాలవల త్రిమించి ఈ ఊరనింధ్య తేలేతములను ఫలవంతములు చేయుటకును సముద్రములో వృథాగా కలిసిపోవు మహాజలములను సుపయోగించుటకును మన ప్రభుత్వమువారిని పురికొల్పట మిక్కిలి యుచితమై యుండును. మనపక్ష యుండగల ఆంధ్రరాష్ట్రమున కయి యాందోళన జరుపుటకంటె నిది కార్యవర్తముగను నెక్కువ యుపయోగకరముగ నుండును."

భూగోళ శాస్త్రము, కార్యకారణ స బంధ మా, సత్యమా అన్నయును గంగగలిగినవి! ఆంధ్రుల కొరమాలినవారై నారు! ఇంతిచాలగా!

ఇద్దరుభార్యల మగడు.

రాజ్యాంగసభయందు విద్యాభ్యాసభ్యులుగ నుండుట తోనే సర్ శంకర నాయకుగారి మాతనోద్యోగము తీరదు. ఆ భాషజేయే పారిశుద్ధ్యభాష యొకటికలదు. సర్వసామాన్య ముగ మనజేతమం దిప్పుడు విద్యార్థనములు ఎక్కువగు నెన్న బడుచుండుటచేత సర్ నాయకుగారి యుద్యోగముయొక్క విద్యాభాషకు ప్రాముఖ్యతకు వచ్చేనేగాని, నిజముచేత మనదే శంకర విద్యావిషయమున నెంతయు సకారము జరగవలయు నో, ఆకార్య పారిశుద్ధ్యముల విషయమునకాద వంతయు సకారమును జరగవలసియే యున్నది ఈయంతయునే గమనించు చు మున్నోకర్యాదులు బాబు మోతీలాలు ఘోషు గారు భార్యపు విద్యాభాషా సభ్యులగు సర్ హోమ్స్టెట్ బట్లగారి కుద్దేశించి యిట్లు చెప్పి. "సభ్యులారా! నా కొక చిన్న సమస్య కలదు దానిని సమర్థింప మిమ్ము ప్రార్థించు చున్నాను ఇరవైవభార్యలను బెండ్లియాడిన మగడుభార్యల నిరువురకు సరిసమానముగ లాలించి పంతుోష పెట్ట గలడా? నా కీవిషయమున ఆతవర మంతమాత్రమును లేదు. అందు చేత దీనిని నేను సమర్థింప లేకున్నాను. మన యధ్యక్షునితో (బట్లగారితో) నొకమాటమాటలాడుచు వారిరుడ విదియే పరీక్షనడిగినారు, వీరికి ఈ విషయమున కొంతసమర్థతయుండ గలదని వికాండమున దెలియ నేతెలుసుకొనిపరచగా వీరవిద్య ఆధ్యక్షులు ఆమె విరువురపట్టుల నేనుచున్నాను. ఈమను భవమును పురస్కరించుకొని నేను అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబుగ తాము ఇరవైవ సమానదృష్టితోనే మామచున్నామని చెప్పిరి. ఈమాటలు వీరి మనఃపూర్వకవచనములనే నానుభిప్రాయము. ఆమెను ఎందుకో చెప్పలేకుగాని, విద్యాలక్ష్మికిని, ఆరోగ్యలక్ష్మికిని వీరేవో కొంచెం భేదముచేయుచుండునట్లే కనపడుచున్నది. వీరిద్విగ్రాంటులై యిందునకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనములు. విద్యాభాషకు ౬౦ లక్షల రూపల నిచ్చుచు, ఆరోగ్యభాషకు ౩౦ లక్షల మాత్రమే యిచ్చి యూరజంకిరి. విద్యాలక్ష్మియొద్దనేవరకు నుండుచే నామెకు బట్లగారు చూపినపక్ష గాతబుద్ధికి మేము కృతార్థులమేకాని, అలక్ష్య పెట్టి బడినవారి ద్వితీయభార్యకూడ సంతోషములేక సాధకములగు వారి పేరుమాచనలకై యెరుగుచున్నామని చెప్పసామామి చుచున్నాను" ఈవాక్యములను పునర్వక్షణముచేసి ఆమెకు బహుపత్రిక సర్ శంకర నాయకుగారికి బాపకము చేయు చున్నది. సర్ నాయకుగారి వాక్యములను మన్నించి తమ యుద్యోగభాషల రెంటిని సమానదృష్టితోను నెక్కువ సమర్థతా బుద్ధితోను జాతుండుటకు సందేహములేదు.

హిందవ పోలీసు సర్కిసు.

ఇండియాకు పోలీసు ఉద్యోగములకు పంపుటకునై ప్రవేశపరీక్షయొకటి నుంగ్లసీమలో జరగునాచారము కలదు. ఆయాచారము ననుసరించి 1916 వ సంవత్సరమున నొకపరీక్ష జరగవలసియుండెను. అట్టి పరీక్ష జరగ దుండు పోలీసు అధికారులకులకు వికలుండు నిమిషము పద్ధతి యిట్టిగా నుండునని తెలియజే నుటకు ప్రస్తుతము వీలులేదనియు ఇండియా కార్యదర్శి గారు ప్రకటింపినారు. పరీక్షయొడియే మనకు పోలీసు ఉత్పాది భాషలలో నుద్యోగులు గానయ్యవారెంతో ప్రతిభాంశులు కన్పించుటలేదు ఇక పరీక్షలేక ఎట్టివాడు రాగలూ యూహించబాలకున్నారము. ఇట్టి సమయములలో గూడ దేశపుస్థులకు హెచ్చుగా నవకాశములు కలిగించుటకు మన ప్రభుత్వముగారే ప్రయత్నించుచుండలేనో గోచరము కాదన్నది. ఇండియా కార్యదర్శిగారి కార్యనిర్వాహక సభలో సభ్యులు నుండ వస్తారగల హిందవులంద సామాన్యముగ జిల్లామామింట్లు పనికి నర్హులు దొంకకపోవుగా యుటకు మా కొకలక్ష్యముగా పాపకట్టుపన్నది. వైచికోద్యోగములు గానున్న పోలీసుద్యోగములకైనను రజరంగభీములని ప్రఖ్యాతి గాంచుమిగులగాను పనికిరాకుండుట చిత్రముగా నున్నది.

హెస్సేయూను ముంచుట

అండె ఆక్టోబరు 30:— 4-9-15 న ముంచుడిన హెస్సేయూనుకామిన బూర్మడియొక్క కనబడినది. కాన బూర్మడియొక్కోనే దానినికట్టించి ఆమెకా నాకాదళభాష వాడుకరాంజుచేసిరి.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో

అగ్నిప్రమాదము

నీటిలు ఆక్టోబరు 29:—అమెరికాలో ఒక రేవు కంటెనెరులపెట్టుబడినది దీని నెవ్వరో కాలిచేసిరి అమెరికానున్నాడు. సుమారు 5 లక్షల డోలర్ల ధనము నష్టమైనది.

వృత్తాంతములు

శ్రీరాజప్రతినిధిగారు సింలూను విడచు దినమున ఇన్ స్పెక్టరు ప్రాముగారికి వెండి సిగరెట్లు పెట్టెనొకదాని బహు మాన మొనర్పిరి.

యెద్దరంగమునకు సోవుట.—కళూర్లమహారాజుగారు కొలదికాలమునకే ప్రాప్తరజరంగమునకు బోర కమకట్టియు న్నారె.

ఉల్లాసాతము:—ఇంకాను నగరమునకు సమీపమున విన్నరాత్రి 9 గం 55 నిమిషములవేళ పృథాకమానకు నొక మక్క నేలవారికిది.

పరామర్శ:—సర్ హెన్రీ కాలకుగారి మరణమునకు తామెంతయు చింతింతుంటిమని కలకత్తాలోని భారతీయ సంఘాధ్యక్షుడగు బాబు అంబిల్ చరన్ సజాందారుగారు హెచ్ ఇ ఎ కాలకుగారికి లింతివార్త పంపిరి.

రాష్ట్రీయ కాన్ఫరెన్సు మహాసభ:—ఈసభ నాగ పూరులో 16 వ తేదీన జరపబడును. జబ్బల్ పూరుజిల్లా నిహార వాస్తవ్యులును మానసియులును రావుబహద్దరు లిషన్ దత్తు ఘోష్ ది. ఏ గారధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సర్ రవీంద్ర నాథ టాగోరు గారు:—రాష్ట్రమునండి కలకత్తాకు నరకునపుడు మీ మార్గమున లాహోరులో తమ ప్రయాణము నాపుచేసిరి. గతనెల ఆఖరుతేదీన మీ లాహోరును చేరిరి. కొలదికాలము మాత్రమే వీరిచట నుండును.

నేత్రవైద్యశాలకు రు. 70,000 విరాళము:—నేటు గోవర్ధనధరదాసు మోతీలాల్ మోహతాగారు కరాచీ పట్టణ వాస్తవ్యులు. కరాచీలో నేత్రవైద్యశాల నేర్పయియుండు రు.70,000లకొసంగె.

లిబర్టీ కరపత్రములు:—లిబర్టీయ జిల్లాలో నూరిలో నుండు గత శంకరమునాడు పట్టిన కచ్చేరిల గోడలపైన కర పత్రము రంటింపబడియుండెను. ఈపత్రములు ప్రజలలో పంచ బడెను. ఉదయము వెండులకడనే యీపత్రాలన్నియు నాశన మొనర్పబడెను.

కాదమాటు అధికమగుట:—శంకరమునాడు దీపా కలిపందగ ఆకాశమున మాయూరిలిని కలకత్తాలో నున్న మార్కెట్లో కాదమాటు మిక్కిలి అధికయ్యెను. దీని నణచుటలో వాల్మీనువారిధికముగ పాటుపడుచుండుటచే వారికి తిరుబడిలేదు.

పోషకవాసనకు శిక్ష:—రెండు మనిషర్లు మొత్తము రు.58-8 రి యాపాయలు స్వాపులను అపహరించెను మధుర పోషాభీను జవాను అజీజ్ ఖానుకయి కేసుచేయబడెను ఇండి నేరముల నొనర్చెనని పేదస్త్రీలు గారు భాయపరచి 1½ సంవత్సరములు కఠిన పరికపు శిక్ష నీతనికి విధించిరి.

హిందూదేశ వ్యవసాయసాధి:—గతవాస్త్ర ఏడుల రిపోర్టులకున మొత్తమునై వ్యవసాయసాధి బాంధుమన్నట్లు గానెచ్చుచున్నది. ఆయనను పంజాబు, సంయుక్తమండల ములలోని పక్షియజిల్లాలు, రాజపూటానాలలో కొంతవరకు వర్షము అగత్యమైయున్నది.

ఒక తాలూకా వారునకు నిర్బంధసానుశిక్ష:—కొంట్లా తాలూకావారునకు బసంతోరుయార్ నుజెందార్ ఆమె సత్య కిచెల్ పోప్రాయులొ నివసించుటయును ఉత్తరవీయబడెను. ఈనెల ఒకబుగలేది నితకు తన వాసస్థానమును బడచెను. స్వంతభాగ్యుల నిమిత్తము నెలకినకి కొంతధన మొనగబడె రుచ్చును.

పోలీసు కాఫోద్యోగులకు బహుమానము లాసగుట:—శ్రీరాజప్రతినిధిగారు సింలూను విడచు నపుడు పోలీసు కాఫో ద్యోగుల కొనగటకై కొన్ని బహుమానముల విడచి పోయిరి. ఆవి యీనెల 1 వ తేదీన వారల కొనగబడెను బహుమానము ల గంపకొనిన వారలలో నాట్టెంటు డిక్లెప్ప, సము యిన్ స్పెక్టరును మడిట్ సింగు, రామసింగు, చారహమ్మగువారు కలరు.

కలకత్తా హైకోర్టు:—కలకత్తా హైకోర్టులో నెంత మంది జడ్జిలుండరల యునను అంశమునుగూర్చి మరల ఇండియా నుంట్రి గారికి వాగియబడినది. ఈవిషయము పరిష్కారమున న ప్పటికి మరి కొంత కాలము పట్టును. సర్ లూసినెట్ కాండ్ ల్స్సు, సర్ లారెన్సు జంకిన్సుగార్లుఇంగ్లాండులోనుండుటవలన వీరితో వై విషయమును గూర్చి చర్చించుటకు ఇండియా కా ర్యాలయము వారికి ఆకాశము కలుగును.

బరోపా మహా సంగ్రామము

శ్రీ జార్జి చక్రవర్తి గారి కారోగ్యము కలుగుట.

కమ్యూనారు బల్లేరియా దేశమునకు సేవలనంపుట.

జనానువాదు బల్లేరియావారిని సులభముగ పారదోలుట.

యానుద్యము - సర్ జాను ఫ్రెంచిగారి లేఖ.

ఇంగ్లండు

జనరలు జోఫ్ ఫ్రెంచిగారినింగ్లండుకుబోయినయుద్ధేత్యము

లండను నవంబరు 1:—బాల్కాను సమస్యనుగూర్చి చర్చించుటకు జనరలు జోఫ్ ఫ్రెంచిగారు లండనుకు వచ్చిరి యుద్ధ కార్యానుక్రమణిక విషయమున యందరికిని సమ్మతి గురించు. సర్వమును క్వెరెలో సాహాయ్యముంపుట యన్నిటికంటె ప్రాముఖ్యమనిరి.

కార్మిక పక్షవాదుల విధి.

లండను నవంబరు 1:—మిడిల్స్వోలోని రైల్వే కార్మికులకు పట్టినందుచు పార్లమెంటునభివలగు జె. హెన్ థామస్ గారిట్లు చెప్పిరి. మనవారు జయమును గాంచువలెనన్నచో కార్మికులు తమవలె ప్రయత్నముల సేయవలయునని యందకు ననుమతము. ఇందుచే కార్మికపక్షవాదుల కాసందదు గలుగుచున్నది. సముద్యమున జేరుటవలనను, ముందు గుండు సామానును తమవలె చేయుటవలనను, అయోమార్గములను నడపుటవలనను, వీరు తమ విధిని నెరవేర్చవలయును. వారు తమకై శ్రమించును వినియోగించవలయును. ప్రస్తావనల యుల సముద్ర ప్రాబల్యము చాళవకునవలె సుధిప్రయత్నముల కొనసాగునవలె.

నూతన సైనికోద్యోగియుల నేర్పరచుట.

లండను నవంబరు 1:—వివిధ రణరంగములందలి యుద్ధ కృత్యములకు వైత్తరదానుగనండుట నూతన సైనికోద్యోగియుల నేర్పరచుట పూర్తియైనది. మంత్రిమాటయనం దేవురుపడిన యుద్ధవిషయక సుభుమువారు సముద్రకోద్యోగియులతో నున్నట్లును. అని డెయిలీ న్యూసు వ్రాయుచున్నది.

మన్నిక్స్ కు జుల్మానా విధించుట.

లాహారు నవంబరు 1:—అక్టోబరు 30:—లండను—మన్నిక్స్ ఆరు వానికి 50 పానలు జుల్మానా విధించి ఇది యవ్వతనీచో మూడు మాసములు ఖైదనుభవించవలెను.

శ్రీచక్రవర్తి గారికిరీతి.

లండను నవంబరు 1:—చక్రవర్తిగారికి మరింతఆరోగ్యము కలిగినందుకు రాత్రివీరసుభకరముగ విడిచివీరము వాస్తా సానమునాకు ప్రయత్నించిరి.

జనరలు జోఫ్రెంచిగారిని కొందరు ముఠావలకును

జరిగిన సంభాషణలు.

లండను అక్టోబరు 30:—జనరలు జోఫ్రెంచిగారినిముఠావలకు జరిగిన సంభాషణలేమై యందునాయని పలువురు ఏలు విధముల చాళించియ మండి:—ప్రధాన సముద్య పరిపాలనా విధానములను చర్చించుటకు చాలమంది అనుకొనుచున్నారు. యుద్ధ కార్యములను తప్పక ముగియజేయునని అబ్దుల్ రహ్మన్ పత్రిక ప్రయత్నించిరి. కిచేరుల ప్రభుత్వము సహాయమునకుట కొకశ్రీఅలోచనసంఘమును నెలకొల్పవలెను అంతరంగిక యుద్ధముంట్రి సుభుము నేర్పరచుటకంటె అధిక సామర్థ్యముండుట సముద్ర దోకును నాశనపరచు కొందరు ఉద్యోగులను ఏర్పరచుట ప్రధానమని వైఖరిక నుడివినది.

ఫ్రాన్సు

కందకములకై శ్రీచక్రముగ పోరు జరుగుట.

లండను నవంబరు 1:—పారిసు-లాండెట్టిడ్ ప్రాంతముననున్న మంచెలను ఫ్రెంచివారు ఫిరంగుల బ్రయోగించి ధ్వంసము చేసిరి. సాచెజ్ కుత్తరమును తూర్పును ముఖ్యముగా బోయినెకోహిచ్ వద్దను రెండు తెగలవారు నొకరిపై ముకుకు ఫిరంగుల బ్రయోగించు కొనిరి. విన్నటి దినమున శత్రువులు బ్రతేంచిన కందకములకై పోరతి

ఫిరంగులను జరుగు చున్నది. మనము కొన్ని భాగములను బట్టుకొంటిమి. మంపేషన్ ముందుగ ఫిరంగులను వివచాయు పూరితములగు గుండ్లను బ్రయోగించి జర్మనీవారు మెస్సీలునకుత్తరమున వైబడ జొచ్చిరి. వాటాహూరువద్ద నడచుట 6 గంటలనండి సాయంకాలము 4 గంటలవరకు వాల్లసార్ల వైబడ్యెయల్మిండిరి. కాని ప్రతి చోటను మన ఫిరంగుల వలనను కాల్యమువారి వలనను వెనుకకు గొట్టబడిరి. విశేషముగ నవ్వును నొంది జర్మనీవారు చెవరి పారిపోవలసినవారైరి. 350 మంది పట్టుబడిరి. వానెనునందు బాండెస్సాటు ప్రాంతమున ఫిరంగి యుద్ధము శ్రీచక్రముగ జరుగు చున్నది. అని బ్రకటింపబడెను.

ఫిరంగి యుద్ధములు.

లండను అక్టోబరు 31:—పారిసు-అబ్బాయి నేనామఖమున యనేక ప్రదేశములందు తీవ్రపోరాటములు జరిగెను. పేమోకమున కరగోళ్ళములతో పోరి మనము ముందుకు బోతిమి న్యూవెల్లీ కీకార్యమున శత్రువులు మాతాత్ముగ మన వైబడి యిదివరలో మనము బట్టుకొనిన కందకభాగములలో గొన్నిటి మరల వశపరచుకొనెను. కాని వెంటనే మన కందకములనుండి తుపాకుల బ్రయోగించి వారిని ముందుకు రావడం దేసీతిమి. టాహూరువద్దను, ఫాంచెనీలోను ఫిరంగి యుద్ధము లతి తీవ్రముగ జరిగెను.

ఫ్రెంచివారు ఫ్రెంచిట్ జారు బట్టుట

లండను అక్టోబరు 31:—బుధవారమునాకు ఫ్రెంచివారు ఫ్రెంచిట్ జారు బట్టుకొనిరి. మంగళవారమునాటి సాయంకాలము 6 గంటలు మొదలు బుధవారమునాటి యుద్ధము 9 గంటలవరకు యుద్ధము జరిగెను. ఫ్రెమ్మిట్టా కాకువైల్లీ యవతలివరకు ఫ్రెంచివారు బల్లేరూవారిని తరిమిరి. వారిందుములమున నయోమార్గమునకు వైగా నున్నాడు. బల్లేరియావారు సులభముగ లొంగిరియు జర్మనీవారి విరోధము నకును వీరికోధమునకును పోలికలేదనియు ఫ్రెంచివారు చెప్పుచున్నారని సహానికానుండి తారితచ్చింది.

ఫీల్డుమార్షలు ఫ్రెంచిగారి ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 1:—అక్టోబరు 15వతేది ఫీల్డుమార్షలు ఫ్రెంచిగారు కత ప్రకటనమునాటి లగాముకు జరిగిన విషయములను ఇట్లు చెప్పుచున్నారు. ముఖ్యముగా లూనెవద్ద బ్రిటిషువారు ముందుబోవుటకురూపు వ్రాసిరి. ఎల్లపుడును బ్రిటిషువారి వైద్యము రణకృత్యముల జరుపుచునే యుండెను. ఈ కృత్యములు యుద్ధస్థితి మార్పుగలుగుననిగా నున్నది. మొదటిపటాలము యొక్కయు వాల్లవటాలము యొక్కయు వైద్యసాహసములవలన మనము ముందుకు బోవగలిగితిమి 25-9-15 న పట్టుకొనబడిన స్థానములు చాల బలీయుముగ నుండెను. 6500 గజములవరకును విస్తరించినప్రాంతమున చాల బలమైన స్థానములను గజటిజగ నుండికందకములవలన లను ముప్పుదిఅడుగుల లోతుగల గుహలవంటి కందకములను మేము పట్టుకొంటిమి. నెలదినము లత్యధికముగ కష్టపడి శత్రువులు వీరిన్నిటిని నిర్ధనరచిరి. 57 గు రువ్యోకులకు 3000 మంది వైరిమలను 26 పెద్దస్థింపులను 41 మరఫిరంగులను మరకొన్ని సామర్యములను మేము పట్టుకొంటిమి. మాలో చాల మంది హతులైరిగాని స్థాన బలిమిని బట్టియు శత్రువుల వైద్యమును బట్టియునే నందులకు చింతించు. మాలో చాల మందికి చిన్న గాయములు మాత్రమే కలిగినవి ఇంతవిస్తారముగ యుద్ధరంగముండుటచే ఫిరంగులను విస్తారముగ నేర్పరచలేమని జర్మనీలు కలంచిరి. కాని మాఫిరంగిదళమువారు భూమనీయుముగ పనిచేసిరి. జర్మనులకిపురు మాఫిరంగిచిక్కిరాకుగా తెలిసియుండును కొత్తసేనలోని ఫిరంగిదళముత్యంతముగ శ్రేష్ఠముగనున్నది. టెర్రోరియులు సేనలోని ఫిరంగిదళముగూడ చాలసహాయము చేసిరి. ఎంజినయును

వైమానికులగుడ చాల్గొనునీయుముగ పనిచేసిరి. జర్మనుల మార్గము ననుసరించి మేముగూడ వివచాయువును వదలవలసిన వారమైతిమి వివచాయువును ప్రయోగించు నేవగూడ ఏర్పరచబడినది. పెట్టెంబరు 20గే కతేదిని జరిగినయుద్ధమున మేమువివచాయువును ప్రయోగించితిమి మేము వివచాయువును ప్రయోగించుచు జర్మనులు బాగ్రత్తపడిరట. కాని మావివచాయువు చాగుగానే పనిచేసినది. శత్రువులు మరల వివచాయువును ప్రయోగించిన వాంగ్లనైసముల పిరుతిని యరి నాను గట్టినయ్యకము కలుగు.

రుష్యా

రిగాయొక్క ప్రాముఖ్యము.

లండను నవంబరు 1:—పెట్రోగ్రాడు-నీ వాలో ముందు గనబడుచున్నది. ఇందుచే కి త కాలము త్వరలో రానున్నదని తెలియుచున్నది. కి త కాలపు ముత్తులు జర్మనీవారికి చాలినంతగాలేవు. ఇందుచే వారు రీగాను బట్టుట ముఖ్యము. జర్మనీ మునుపటికంటె తీవ్రముగను పట్టుదలతోను వైబడుదురని రణజ్ఞులు వ్రాయుచున్నారని జర్మనీ వైద్యమున శిక్షుత్తికటుల నిటీవల గనవగుచున్నది. వైబటుల దోరుకొనడంద నువ్యోగియు లాపబాలకమున్నారు. ఇటీవల జర్మనీనుండి వచ్చినవారు యధాస్థితివిశేషక తమ్ము మోసపుచ్చిని రుషయువ్యోగిల సముఖమున నుడిరి.

రుష్యా వైద్యములు.

బల్లేరియాకు రావండుట.

లండను అక్టోబరు 30:—అంస్త్రాం బల్లేరియాలో దిగుటకై బలీయులగు రుష్యావైద్యములు ఒకడెన్నానుండి వాస్తవ్రూలునుండి బయలుదేరుచున్నది. వీరిని బలీయులగు నొకరుష్యా నాకాదళము మెరుకుండి గాహుమన్నవియు బర్జను టాగెట్టాటు పత్రికకు బుఖారెస్తుగో నున్న విలేఖ రంతి సంప్రచున్నాడు.

రుష్యావారు

బల్లేరియాపై దండెత్తుట

అలహాబాదు నవంబరు 1:—అక్టోబరు 30 తేదీన పయోనీరు పత్రిక కిట్టని తంతిక చెప్పెను. బల్లేరియా మీదికి బోవుటకై ఒకడెన్నానుండియు నెవాప్రూలు నుండియు, రుష్యావారి వైద్యములు బయలుదేరుచున్నదని బెర్లికను టాగెట్టాటుకకు బుఖారెస్తునుండి తెలియవచ్చెను. ఇటీవల రుష్యావారు బల్లేరియా తీరముపై ఫిరంగుల బ్రయోగించిన దిండులకేము తెలియుచున్నది.

సర్వియా

ఇస్త్రిపువైకి దాడి వెనలుట.

అలహాబాదు అక్టోబరు 30:—పయోనీరు పత్రికాతంతి వార్త:—బల్లేరియా ప్రజలున్న ఇస్త్రిపు మెట్టలపైకి మిత్రులందలి వారు ఎక్కు గలుగుచును. నిన్నటిలేరియా క్లివోలతోను జరిగిన యుద్ధముల పరాగునాకముముగ నున్నదని నెలోకానుండి ఒక విలేఖ చెలులు జేర్చుట వచ్చినెను.

సర్వియావారి విశ్చయము.

లండను నవంబరు 1:—పారిసు-మిత్రులందలివారు సర్వియావారి కుడితీరి సాను మొర్రుని కమ్మకము కలరు. సర్వియావారు రంత్రిమువరకు బోవుచునని సర్వియావారి మంత్రి గారు జెప్పిరి. మూపురికలనుండ్ల శత్రువులు ప్రయత్నముల నెరపుచుండినను సర్వియా నేనాముల ఫలితముగూర్చి వైద్యముతో నున్నాడు.

బెలియుము

బెలియులోని భయంక రావస్థ.

లండను అక్టోబరు 31:—అంస్త్రాం-కత కొద్దిదినములందు బెలియులో 21 మంది బంధించితిమి. వీరిలో 4 స్త్రీలు గలరు. అయో మార్గములను దొరతనము వారి కట్టడములను ధ్వంసముచేయుట చేసినందుకు గూఢచారులుగ బ్రకటించిన యు వీరినిగూడ నేరము మోపబడెను. ప్రాన్సునందు తీర ప్రదేశమునందు ఒక ఫ్రెంచియువ్యోగియుని భార్యనడపుచుండినగూఢచారుల కూట మొకటి బయలుపడెను. బంధించబడిన వారిలోద్దగ్రు స్త్రీలు గలరు. గూఢ చారులుగ బంచేసి నందులకై అక్టోబరు 26 తేదీన మరణ దండ: విధింపబడిన 9 లేదని శుక్రవారమునా దురిదీసిరి.మరి 10 మందికి కఠినద్యోపాంతర వాస శిక్షను విధించిరి. వీరిలో ముగ్గురు స్త్రీలు గలరు.

జపాను దేశోద్ధతి.

జపానులోని హాకియో పట్టణమునుండి. నెలైవె బరు 13-వ తేదీని లాబాలకతిగాయిగారు "మా డరను ఏప్రూ" పత్రికలో నిల్లు వ్రాయుచున్నారు.

"ఇట్లు అలుకుటతో నెలమగు కాలేద" ము, హిందూ దేశములోని జాతీయవాదులకు సహిష్ణుతాభావము లేదనియు, హిందూదేశములకు తగినంత కాశ్యోత్సాహము లేకపోవుట చేతనే నాలవరకు వారికి చిహ్నులు వచ్చుచున్నదనియు, ప్రజాపాలనా ప్రతిష్ఠాపనయు ప్రాక్షేపములకు గురైనదనియు, వందలకొలది సంవత్సరములు కృషిచేసి, ఆంగ్లేయులు అర్జుం చినదానిని వీరుకోరుట సమంజసముగ లేదనియు, ఆంగ్లో ఇండియనును, కొందరు ఆంగ్లేయులును, రాత్రివిజృంభ ఆక్షేపించుచుండును. పునాథాన వారంభముండి కష్టపడినచేతులయున్నదనియు, ఇతరులవద్దనుండి ఎరువులేమియున్న ప్రయోజనము లేదనియు, కూడ వీరు చెప్పుచుండును. కాని వీరు చెప్పు మాటలు సరియైనవి కావు. కొన్ని కేటలము విశేషములుగ నున్నవి. ప్రజాప్రతిష్ఠాపనయు ఆమెకా దేశములో నెల్లు వృద్ధిపొందినదియు, జపానుయొక్క అభివృద్ధిని, చీనాదేశములోని విప్లవమును, పోలికలించిన యెడల వారిమాటలయందలి యధార్థము తెలుపదగదు. ప్రజలును, ప్రభుత్వమును, చీనాలో కత్తికొలదిని తంటాను పడుచున్నను, వారి దేశమున కింకను తాగినారలేదు. మూడువేలమంది చీనావిద్యార్థులకువైగా దొరతనమువారికిన కేతములను పొంది ఆమెకా దేశములోని కేతవిద్యాలయములకును, కళాశాలలకును నిరంతరము చదువుకొనుచున్నారు. ప్రతిసంవత్సరము వీరిలో కొందరు, తమమాతృదేశమునకు తిరిగివచ్చి, ముఖ్యోద్యోగములలో ప్రవేశించి, దేశాభివృద్ధికి పాలుపడుచున్నారు. తిరిగి వచ్చిన వారికిబదులుగ కొత్తవారు ఏవీట వెల్లుచున్నారు.

గ్రీసు

గ్రీసు దేశము.

లండను ఆక్టోబరు 29:— గ్రీసురాజువారి బల్దేరియా రాజుగారి యొద్దను వెల్లుట సహాకారమున మిత్రమందలి సేనలకు గ్రీసువారపాయము కలిగించడలనుట మున్నును వార్తలన్నియును గ్రీసువారికిని మిత్రమందలివారికిని విరోధమును కలిగించవలెనని జర్మనులు కలిపించుచున్నారేగాని సత్యమేమి యనులేదని గ్రీసు ప్రధానమంత్రిగారు తెలుపవలసినది లండనులోనున్నగ్రీసు రా య వారి తెలిపెను. బెర్లినులోను సో ఫియాలోను విడువనాలోను చాలనసత్వములు కలిగించుచున్నవి. గ్రీసువారికిని మిత్రమందలివారికిని విరోధము కలిగించ వాటిల్లు కలిపించుచున్నాడు. గ్రీసువారును స్వేచ్ఛామును మిత్రమందలికిని ఇదిగదకు సహాయము చేసియున్నారు. ఇక ముందుగూడ నట్లే చేయుట ఆ గ్రీసుమంత్రి ఇట్లలీయతి యగు వారకు సోల్ని గారితో చెప్పెను.

చీనా

చీనాలో నిరంకుశ ప్రభుత్వము

లండను ఆక్టోబరు 30:— ప్రస్తుతమున నిరంకుశ ప్రభుత్వము సేర్పరుచు విధానమును మీరు విరమింపును లేనిచో కలవరము కలుగలదని జపాను రాజువారి స్వయముగ స్నేహభావముతో నెగించెను. సరేజాను బార్డునుగారు ఎండి గ్రేవెన్స్-గారును కూడ వందల కరుణలకు చెప్పి పరాను మంత్రిగారికి ఉత్తరవులు రాసెందున ఆయన ఏమియును చెప్ప లేకపోయెను. ఈ విషయమును నిర్ధారణ చేయుటకు ప్రజా ప్రతినిధుల సమావేశము చురుకుగా జరుగుచున్నది.

చీనాసాహ్యాపరములమెరికావారు

లండను ఆక్టోబరు 31:— ఆమెకా మంత్రివరముభి ప్రాచ్యమును స్పష్టముగ తెలుప లేదు గాని ఆమెకా వారు ప్రజాప్రభుత్వమునందే ఆభిమానులై యున్నారు.

చీనాలో రాజ్యాంగకరినితి.

లండను ఆక్టోబరు 3:— హాక్స్-గారు చీనాలో నెట్టి దొరతన ముండవలెనో తెప్పించో చీనావారి యంతకా ర్యముల జోక్యము బుచ్చుకొనినవార మగుచును కారణము వలన చీనాలో నెట్టి దొరతన ముండవలసినది యను విషయమున తమ యభిప్రాయమును లాస్సొగు గారు జపానీయుల గాయవారియగు చింతాపీఠపురకు వెలువలేదని తెలియుచున్నది. చీనా ప్రజాపాలితముగ నుండుట నిచ్చిటి ప్రజల యభిప్రాయము.

ఇట్లు దొరతనమువారి కేతములను పొంది ఆమెకా లో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులు నానాటికి వృద్ధిపొందుచు న్నారు. ప్రతిసంవత్సరము వందలకొలది వెల్లుచున్నారు. వీరు కాక ఎందరో తమ స్వంత బుచ్చులు పెట్టుకొని, ఆమెకా, ఇంగ్లండు, జర్మనీ, జపానులను గు రేతములతో విద్య న్నాల్లం చుచున్నారు. విద్యకాంతే సేవిజపానులో చదువుకొనుచున్న వారు ఆయనలేమందికి మించి యున్నారు. చీనావారును సంతోషపడెదనదియు, తమ దేశములో నిర్బంధమొక సేవకు యేర్పాటుచేయుటకు నిశ్చయించిరి. కొంతకాలము చీనా దేశము నిలబోవుకొని యుండి చో వెలసేయిన కత్తి బుల పడి, విజృంభించి, లోకమును దొంగపరుచుచున్నది. ఇటుక పాతరవలె దేశసంపదకు తమ పనినరుతేను. ప్రాచ్య ప్రజలు లోకములో మేధావీలులై యుండును. కష్టపడి పనిచేయుదురు. ఆయనకు చీనా నూతన జీవన పోషక మొక్క ప్రభు సోపానము దగ్గరనే యున్నది జపానుదేశము నడిచుచున్నా నున్నది. లోకములో ఇకర గాబ్బులులతో తుల్యుచు పోనము నలంకరింపకగిన దేశమ కచ్చినది. జపాను రాతగిరంత పూర్వస్థితికి వచ్చినది చెప్పుటయుకా, పాశ్చాత్య రాష్ట్ర తత్వము ప్రాక్షేపించుటకు దిండుచున్నది చెప్పుచున్న పాశ్చాత్యుల మాటలను నిస్సారము చేయుటకుగత అభివృద్ధి కచ్చినది. ప్రజలు యోగక్షేమములకు కోరి, ప్రజా ప్రభుత్వము పనిచేసిన యెడల ఒకజాతి యంతరంగ ముండు రాగలవో జపాను నిదర్శనముగ నున్నది.

1850 న సునత్వమువరకు జపానుదేశ మేమియు ప్రజలులేదు. నూతన రాజ్య పద్ధతి జపానులో 1853 న సంవత్సరమునకు తరువాత బయలుదేరినది. ఆ కాలములో జపానుకు ప్రపంచముతో సంబంధమే లేకుండెను. ప్రజలు స్వల్పక్షిరంభావతే ఆయన వివిధతెగలుగ నుండి. కొద్దిగ నోర్పుగ నో స్వతంత్రాధికారము కలిగిన, సామంతరాజులు ప్రజల నూరక వాధలు పెట్టుచుండెడివారు. పాలన పద్ధతి అప్పటికికల ఆరంభస్థితి యుండుండెను. సముద్రాధికార సెలవు ప్రాకారము, ఎవరో కొందరు నిరంకుశముగ పాలించియుండిరి. రాజ్య వ్యవహారము లన్నియు రాజు చేయ జరిగెను ఆకంక్ష అధికార మంతమాత్రము లేదు. ప్రజల బట్టా సాంధ్యకారములొ పడి కొట్టుకొనుచుండిరి. వారికి మూఢకన్యకలు తెచ్చెను. అప్పటి నితిలో దేశమునకు తగినసత్వక యుండెను. చీనా, ఇండియా దేశముల నుండి, కళలును, చిత్రవిద్యయు వ్యాపించినవి. కాని జాతీయజీవనమున దోక నిడుచుచు గాని, పద్ధతిగాని లేదు. పాశ్చాత్యదేశములోని సిద్ధికలు లనుబట్టి చూచినచో దేశస్థితి అల్లకల్లోలముగ నుండెను చెప్పవచ్చును అసాధారణస్థితియందుండెను కూడ అసలు అసలయ్యున జీవనమునకు కావలసినసరకులను ఇచ్చివుచ్చునట్లు తప్ప ఏమీ లోకులతో నురేసుసంబంధము లేకుండెను. రవాణా వ్యాపారము తక్కువ, దీనికొక్కయేర్పాటు నిరుపయోగముగా మే జరుగుచుండెను. పట్టుసరకులను బొమ్ములమున్నును విశోదగస్తువులను మాత్రము రవాణా యగుచుండెను విదేశవ్యాపారమునకు రాజ్యాధికారుల యధికారము పొందిన ఏదచ్చి వర్తకులచేతులలో నుండెను. జపానుకు నాగరిక ప్రపంచముతో సంబంధమేమియులేదు. లోకులకు వీరినిగురించి ఏమియు తెలియదు. వర్తకము చేసినానుటకు అధికారమునందలి ఏమి నుగోరత్వ విదేశీయుల నెదుర్చుకోవలసివచ్చెను అందు వెల్లువెట్టి వారు కాదు జపానీయుల కేంద్రము ప్రమేయము లేకవిదేశ వర్తకమునకు, పరదేశీయుల హస్తాంతరమై యుండెను. వైవాహిక రాకపోకలకు వీలులేని బాధిగా వారలె దేశముండెను. వీరినిగురించి లోకములో నేమియు తెలియదు. సరేకదా, వీరు ను లోకమునుగురించి తెలిసికొనినపాపమున బోలేరు జపాను సకలపాఠ్యాగ్రంథ మైనదేశము- వారికి కానివిదదంతయు దేశములోనే లభించుచుండెను. జేరింగి వారతలనవేషింప నవసరము లేకుండెను. లోకములోని ఇతరులతో సమానముగ నిలిచి చేరుప్రతిభలను సంపాదించవలయునెడి తలంపే లేకుండెను. దేశములోని ప్రభువులకు వారిలో వారికి గుర్తులను కొనుటలూ సహోద్యమండెను. ప్రజలుగత ప్రభువులను చాటి చేయుచుండిరి- వారికేంద్రమును దానికనుకలేను- "గంజి అంబలి" త్రాగి బలితేవారు- వీరు కొద్దిగ నే జీవనము చేయుచుండినందున కేక్లాదింకయు తలపెట్టెను మిగులుచుండెను- ఏమిమీడ్ల కుటుంబ జపాను ఇప్పుడున్న ఇతి యభివృద్ధికి వచ్చినది చెప్పినప్పుడు ను న ము చప్పున నున్నదే- జపానీయులు చాలమంది, ఇప్పుడు ఆమెరికాయొక్క, ఉత్తర, దక్షిణ భాగములగును, హావాయి ఫిలిపైను, చులమాదీవులగును, చీనా, మంఛూరీ గా మంగోలి యాలలోను స్థిరముగ కాపురము లుండి, చాల ఆస్తిని సంపాదించిరి. వీరు వర్తకము, వ్యవసాయము వివిధ సాగించుచు

న్నారు. ఇప్పుడు జపానీయులు లేని దేశమేలేదు. వీరు ప్రతి చోటను తలయెత్తుకొని తిరుగుచున్నారు. దేశములను బట్టి తన సేవని చూచుకొని గర్వపడుచుండును. లోకంగంతు నందు తానెంతయో చేయుచున్నాననియు అతిశయపడుచుండును. జపానుకు శ్రేష్ఠతరమైన సేనయు, నావావళియు కలదు. ప్రజల పాహు ద్య సుపత్రికలనే ఇంతనాకాబలమును నిర్మించిరి. ప్రాంత్యాత్మును ప్రజాసంఘములను దేశములో నెలకొల్పి ఆవిర్భవముగ పరిపాలించుచున్నారు. ఇంతకంటె ఘోరకార్యము చేసాకటి లేదు. ప్రజాప్రతినిధిసభ యేర్పాటు చేయబడినది. ఆసరికపద్ధతుల నుపసంది విద్యాభ్యాసము చేయుచున్నారు. ఏది ఏమిత్తననుల కాలములో జపాను ప్రాక్షేపములకు మార్గదర్శకుడెను. పాశ్చాత్యదేశములనుండి వచ్చుచున్న ప్రభువులను తూర్పుదేశములవారికి వీరే కష్టముచేయుచున్నారు- పాలనావ్యవస్థను నిర్మించుటలో గాని, దేశసంపదకు వృద్ధి చేసినానుటలో గాని, వీరు తమవరమానంది చేసలేదు- కాని అశక్తాబ్ధిలో అత్తుతముగ వీరు ముందువచ్చిరి- ఆవోళ మేమి యులేకుండగ నే ప్రజలకు ప్రభుత్వాధికారము నిచ్చుట తగదని నిరసించువారికి జపాను చురచులుగ నున్నది. రాజ్యాంగమునందు ప్రజా పాలనామయముల ఏర్పాటుచేసి, వార తనమువారు పాలనావిధానముల ప్రజల కేలావిన సేర్పరలయుతో జపానుదేశము గొప్పవిదర్శనముగ నున్నది. ప్రజాపాలనా విధానము రాజాప్రజల కిచ్చినప్పుడు ఆధునక జపానుకు ప్రాజ్ఞతరాలేదు ఇప్పుటి ఆధునక సరస్వతి ఇతరది సుతత్వ రుణకీర్తిండు జపానులో ప్రభుత్వము కాలేదు. అప్పుడువారు నాశ్వాతంత్ర్యముగాని మరో నాశ్వాతంత్ర్యముగాని యెరుగరు. దేశభాషా సత్రికలతోని వ్యాసములకు తత్వముచేసి ఆంగ్లేయభాషలో ప్రకటించుపత్రికలు ముద్రించుచుండును. తత్రికా నాశ్వాతంత్ర్యమునందు జపాను పత్రికలకును, ఆమెకా ఆంగ్లేయ పత్రికలకును అనుమాత్రము వ్యత్యాసములేదు ప్రజా పాలనా విధానమునందు జపాను ఇందుమియుగా ఉన్నత స్థానమునకు వచ్చుచున్నది. రాజుగో నిమిత్తము లేకుండ మంత్రి వ్యవహారములను రాజ్యవ్యవహారములు జరుపబడుచున్నవి.

దొరతనమువారు ప్రజలయందు విశ్వాసముంచి పాలనావిధ్యత వారికలగినది జేసిరి. విశ్వాసముతో నిల్లుచేసిన దానికి ప్రజలు తమ భక్తులను సరిగ నిర్వహించుకొని, ప్రజా ప్రభుత్వముచేరి. ఈ విషయమున జపాను ఆస్థితియమై యున్నది. ముందు ఆస్థితను విచారించి, తరువాత అధికారమును ఇచ్చి పద్ధతిని జపానీయు లలంబించి యుండలేదు. ఏ యధికారమునైనను ఇచ్చుటకు ముందు ఆస్థితావ్యవస్థలను నిర్ణయించవలెనని, పాశ్చాత్యులు చెప్పుమాటలను లక్ష్య పెట్టు ప్రాజ్ఞతరచ్చిన టుమారు నమ్మి తంకి వీలుబడును దిద్దుకొను అధికారమిచ్చునట్లే జపానీయులు చేసిరి- రాజ్యవ్యవస్థలో పరివేషవ్యక్తులకు కలుగు అనుభవము జేవలయు కలుజాలరు- దొరతనమువారు విదేశములోని చాతుర్యముతోను ప్రజలను ముందుకు తీసికొని నమ్మించేరనే జపాను ఇంత అత్తుతముగ వృద్ధిపొందినది. జపానుకు ప్రజాప్రభుత్వాభివానము సుపదము, వర్తకమును, పరిశ్రమను, వృద్ధియు లభింపు; దొరతనము వారు ముందువెనుక లాగించినందున, అన్నివిధముల సాహాయ్యముచేసిరి. జపాను అనుమాన (inductive) పద్ధతి అకలంబించి యుండెనో యేమిది సురక్ష్యములగు నింత వృద్ధి లానికి వచ్చియుండెను. ఎంతో కాలము పట్టియుండును. సమయమును కలిపెట్టుకొనినా రీ లోత్రుగ ముగిసి జేసి యుండును. రాజుకు ప్రజలకున్న విశ్వాసమే జపానుకు రక్షించినది. దేశాభివృద్ధికరములను ప్రతికార్యముగోను దొరతనమువారు ముందుజేయుటలకు కూడ జపానుకు లాభము కలిగినది. జపానులో పరిశ్రమయు, వర్తకమును ఎల్లు వృద్ధిపొందినది యగు సాహసించుచున్నారు.

II

(a) మూఢకన్యక, (b) హానీ, కాశ్యోత్సాహము; (c) కాశ్యోత్సాహము, వర్షపు సాహాయ్యము (d) మంచి కరలకు సరకులు అమ్ముకొనవు అసాధ్యము, ఇతరులపోటీలేకుండ రక్షణము (e) రవాణా యేర్పాటులు, (f) కాశ్యోత్సాహము కత్తియు, పాశ్చాత్యుల కర్తవ్యాధ్యుల కరసరములు, సేను ఒక్కొక్క విషయమును ప్రత్యేకముగ విచారించి వీరి విని త్తమై జపాను దొరతనమునా చేయి చేసినదియు వానియు చున్నాను. ప్రతి విషయములోను దొరతనమువారే ముందుజేసి వీరియు ప్రాంతింధవశోపద్ధిని లాభవ్యములను వారే భరించవలయు నేమి కనుపరచెను. ఇంతికి ముగిసి లేకుండ రక్షణ చర్యలను నిర్మించుట ఏవో కొన్ని సంఘటనల నీకి వీలు లేకపోయినను సాధిక సంవత్సరము నిరంతరము ప్రజాభివృద్ధికి వీరు పాలుపట్టెను. ఈ కాలములో జపానులోని విదేశీయులకు తమ దేశములో నుండినట్లు దెట్టి యధికారము లుండెనో అట్టి యధికారములును, హక్కులునుండెను. అందు చేత వీరు ప్రజలమీదను దొరతనమువారిమీదను స్వారిదేశము మొదలు పెట్టిరి.

THE GREAT WAR.

His Majesty's Condition Improving.

RUSSIAN TROOPS DESPATCHED AGAINST BULGARIA.

Bulgarians Easily Driven Back by French.

THE BATTLE OF LOOS: SIR J. FRENCH'S DESPATCH.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

His Majesty's Condition Continued Improvement.

LONDON, November 1. The Press Bureau announces that His Majesty's improvement continues and that he had a better night.

Object of the General's Visit.

LONDON, November 1. The "Times" says that General Joffre came to London to discuss the Balkan problem. A complete and definite understanding regarding military policy was reached, including keeping in the forefront the necessity of giving rapid help to Serbia.

A Scheme of Central Military Control.

LONDON, October 31. There is much speculation regarding the conversations between General Joffre and the members of the British Inner Cabinet. The favourite theory is that a scheme for central military control is under discussion. The "Observer" declares that the re-organisation of the War Office is essential. A new thinking department must be created to assist Lord Kitchener, who has been expected to perform impossible duties. The "Observer" declares that the provision of a General Staff with the ablest soldier possible as the Chief is more important than the creation of the Inner War Cabinet.

The New General Staff. Its Creation Completed.

LONDON, November 1. The "Daily News" states that the Government has completed the creation of a new General Staff in London to supervise the prosecution of the war in the various fields. The new War Council of the Cabinet will confer with the General Staff.

LABOUR AND THE WAR.

Labour M. P. on their Obligation.

LONDON, November 1. Addressing the railwaymen at Middlesbrough, Mr. J. H. Thomas, M. P. said that all sections of the community were now joining that if the nation was to be victorious, labour must play its part. The Labourites were naturally proud of this recognition, and they should see that the obligation was carried out by enlistment, munitions making, or railway work, and give their best. No peace overtures should be recognised until Prussian Militarism had been vanquished.

Field Marshal French's Despatch.

British Success at Loos Described

LONDON, November 1. A despatch from Field Marshal French dated October 15 reviews the operations since the last despatch dwelling principally on the British advance in the region of Loos. It says nevertheless the British army were constantly engaged during the whole period in enterprises having considerable influence on the course of events. The big advance was due to the brilliancy and dash of the first and fourth corps. Positions stormed on September 25th were exceptionally strong extending for 6500 yards and including works of great strength and networks of trenches some veritable caves thirty feet below the ground on which the enemy had spent months of labour. Field Marshal French gives total prisoners at 57 officers and three thousand men. 26 field guns, forty machine guns and three mine-wreckers were also captured. Sir John French adds that he deeply regrets heavy casualties but in view of the great strength of the position, stubborn defence of the enemy and his powerful artillery he does not think them excessive. He is happy to say that the proportion of slightly wounded is very large. Field Marshal French pays a tribute to the work of the British artillery pointing out that the Germans had hoped that we should be unable to build up an efficient artillery for the very large expansion of the army. The Germans have now good reason to know to the contrary. The efficiency of the artillery of the new armies has exceeded all expectations. The territorial artillery has also rendered excellent services.

The Work of the Engineers Praised.

Field Marshal French also praises the work of the Engineers and of the flying corps. He affirms that owing to the Germans' repeated use of asphyxiating gases we have been compelled to resort to similar methods. A detachment was organised for this purpose and participated in the operations on September 25th although the enemy was known to be prepared for such reprisals. Our gas attack had a marked success and produced demoralising effect on the opposing units. The British detachment carried out unfamiliar duties during the heavy bombardment with

conspicuous gallantry. I feel confident of their ability more than to hold their own should the enemy again resort to this method of warfare.

Obituary.

LONDON, November 1. Deaths are announced of Lewis Waller the actor, and of Sir Arthur William Rucker.

FRANCE.

Fierce Artillery and Grenade Fighting. Further French Progress.

LONDON, November 1. PARIS.—A communique says:—There were violent actions at several points on the front in Artois. We made increased progress in the Hache wood by grenade fighting. The enemy, by a surprise attack, reoccupied north-east of Neuville some parts of the trenches which he recently lost, but his advance was immediately arrested by the fire of our supporting trenches. A fierce artillery duel took place at Tahure and in Champagne.

TERRIFIC FIGHTING FOR TRENCHES. French Recapture Portions of Lost Ground. Germans Compelled to Flee.

LONDON, November 1. PARIS. A communique says.—The French artillery demolished several observation posts in the region of Iombartzyde. Then reciprocal bombardment continued north and east of Souchez, particularly near Boisenhache. Terrific fighting continues for the possession of trenches in which the enemy penetrated yesterday. We have recaptured some parts. The Germans in Champagne after fresh artillery preparations, accompanied by a profuse employment of big asphyxiating shells, renewed their attacks north of Meunil. They attempted four assaults yesterday, the first at six in the morning and the last at four in the evening near Tahure, but were everywhere repulsed by our artillery and infantry fusillades. The Germans were obliged to flee in disorder with enormous losses, and 350 were captured. Violent artillery fighting is taking place in the Vosges in the region of Bandes-et.

BELGIUM.

Reign of Terror in Belgium.

German Official Report of Arrests and Executions.

LONDON, November 1. AMSTERDAM.—An official telegram from Berlin says that twenty-one arrests have been made in Belgium during the last few days, the persons arrested including four women. They are charged with espionage and plotting to dynamite railways and public buildings. The espionage system has been detected in the north of France directed by the wife of a French officer. Two women are among those arrested. Nine persons sentenced to death in Belgium on October 26th on a charge of espionage were executed on Friday. Ten others, including three women, were sentenced to penal servitude.

RUSSIA.

Great Russian Contingents

Proceeding to Bulgarian Coast.

LONDON, November 1. AMSTERDAM.—The Bukharest correspondent of the "Berliner Tageblatt" telegraphs that great contingents of Russians are leaving Odessa and Sevastopol, conveyed by a strong Russian fleet en route for the Bulgarian coast.

Russians to Invade Bulgaria.

Reported Departure of Troops.

ALLAHABAD, November 1. A "Pioneer" special cablegram, dated the 30th Oct., says.—The "Berliner Tageblatt" learns from Bucharest that great contingents of Russian troops are leaving Odessa and Sevastopol for the Bulgarian coast. The recent bombardment was a preparation for a landing.

The Securing of Riga.

Its Importance to Germans.

LONDON, November 1. PETROGRAD.—Ice is appearing in Neva. This heralds a particularly early winter. The Germans are inadequately provided with winter clothing, hence it is more important than ever that they should secure Riga. Russian military writers expect another and fiercer attack with even greater forces, but a great deterioration in German discipline has been noticed recently. Officers are unable to prevent the men from plundering, and the latest arrivals from Germany openly accused officers of deception as to the real state of affairs.

TELEGRAMS.

SERBIA.

Serbia Assured.

Will Fight to the Last Man.

LONDON, November 1. PARIS.—The Serbian Minister has made the statement that Serbia is assured of the effective co-operation of the Allies and the Serbians will fight to the last man. The Commanders are quite confident as to the result, despite the efforts of the enemy, who are attacking on three fronts.

CHINA.

The Question of Monarchy in China.

America Declines to Express an Opinion.

LONDON, November 1. WASHINGTON.—It is understood that Mr. Lansing has declined to express to Viscount Chinda, the Japanese Ambassador here, his views regarding the form of Government in China, as so doing might be construed as an interference with China's internal affairs. Public sympathy however, favours the Republic.

BULGARIA.

French Capture Stremnitza.

Bulgarians' Weak Resistance.

LONDON, November 1. A telegram from Salonika says that the French occupied Stremnitza on Wednesday. The battle lasted from five o'clock on Tuesday evening till nine Wednesday morning. The French drove the Bulgarians six miles beyond Stremnitza. They are thus over twelve miles from the railway. The French state that the Bulgarians yielded easily, and their resistance is not to be compared with that offered by the Germans.

UNITED STATES.

Munnik Fined.

LAHORE, November 1. The "Civil and Military Gazette" cable. LONDON, October 30th.—The Man munnik has been fined £50 with an alternative of three months' imprisonment.

JAPAN.

Safety of the Far East.

Japanese Premier Interviewed.

LONDON, November 1. PARIS.—In an interview with the Tokio correspondent of "Matin" Count Okuma said that it was impossible for Japan to send troops owing to the lack of transports but her arsenals were mobilised and Japan was acting as a sentinel of the Far East.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI.

The Permanent Strength of Calcutta High Court

DELHI, November 1. Further references are being made to the Secretary of State about the permanent strength of the Bengal High Court and thus the final decision will be delayed for some time. The stay at home of Sir Lancelot Sanderson, Chief Justice designate, will afford an opportunity to the India office to discuss the question with him as also with Sir Lawrence Jenkins, the Chief Justice retired.

A Meteor Falls Near Indore.

SIMLA, November 1. To-day's weather report indicates local rain again in Lower Burma and Madras. The principal amounts are—Victoria point, 4 inches, Pinnawelly one inch. Conditions are reported disturbed west of Andamans. No important change is forecasted. A brilliant meteor is reported to have fallen near Indore at 21 hours. 56 minutes.

The New Delhi.

Its Sanitary Arrangements.

DELHI, November 1. The absence of adequate monsoon rainfall in Delhi and the surrounding country is in evidence in all parts of the province and is reacting upon prices. Wheat is selling at 8 seers the rupee and atta 7 seers. Public health is good and the malaria season has been of the shortest duration. Considerable sanitary improvements have been made both in the old city and Civil Lines and reclamation of the Bela is proceeding in the new city. Steady progress has been made both in the Government House and the Secretariat. Buildings are slowly rising. Road-making has also progressed and preparation of sanitary and sewage projects are approaching completion. The Engineering Staff is in residence at Raisina.

Zinc Mining Industry.

DELHI, November 1. Among cold weather visitors to this country will be Sir F. R. Wynne, formerly President of the Railway Board. It is understood that his visit is in connection with the development and expansion of zinc mining industry in Burma for which the war has created a great demand.

SIMLA.

Rewards to Police.

SIMLA, November 1. There was a special parade of the Police force here to-day for the presentation of rewards kindly given

TELEGRAMS.

by H. E. the Viceroy prior to his departure from Simla. The rewards were presented by Mr. Brocas Howell, Superintendent of Police, Simla, to the recipients, who included Sergeant Dickers, Sub-Inspector Gurdit Singh and Head Constables Ram Singh and Charaha.

Mr. Brown, the Headquarter Inspector, was presented with a silver cigarette case by His Excellency on the day of his departure from Simla.

Agricultural Situation in India.

SIMLA, October 31.

The crop reports for the last week, to-day published shows that the agricultural situation throughout India continues on the whole favourable, though more rain would be welcome in the Punjab, western districts of the United Provinces, and Rajputana.

Asst. Traffic Superintendents.
Indians Appointed.

SIMLA, November 1.

Subject to the usual conditions appointments on probation as Assistant Traffic Superintendents on railways are being offered by the Railway Board to Mr. Asad Mohamed Ali, B. A., Ajoy Kumar Gupta, B. A., Aminulla Khan, B. A., and Protap Chandra Chopra, B. A. These gentlemen have been chosen from a large number of applicants for the appointments recently advertised by the Railway Board.

CALCUTTA.

A Taluqdar to be Interned.

CALCUTTA, November 1.

Basanto Kumar Muzumdar, Taluqdar of Comilla, has been ordered to be interned at Barackpore. He left Comilla last night with two servants. He will probably get a monthly allowance.

Taxi Cab Drivers on Strike.

CALCUTTA, November 1.

In order to ventilate their grievances drivers of taxicabs belonging to several companies in Calcutta went on strike this afternoon, refusing to drive their cars. Their grievances are that fines imposed on them in the court are too heavy and that they will have to spend a large amount of money in purchasing their uniforms as required under the new Police Regulations. Heads of companies eventually succeeded in pursuing the major portion of the drivers to ply for hire on the assurance that their grievances would be attended to.

Liberty Pamphlet.

CALCUTTA, November 1.

Liberty leaflets were found posted on walls of public offices at Barr in the District of Birbhum on Saturday last. Some copies were also distributed to the public. Early in the morning they were all destroyed.

Yellow Fever in Calcutta.

CALCUTTA, November 1.

Towards the beginning of this year, in accordance with instructions from the Director-General of Indian Medical Service, Major Christophers proceeded to Calcutta with a view to advising upon the best methods of carrying out an investigation of the stegomyia problem in Calcutta. Major Christophers has submitted a lengthy report in the course of which he says that the Port portion of Calcutta is the most critical part of Calcutta, as regards the introduction of yellow fever, and recommends that an Anti-Stegomyia campaign under a special officer of sufficient calibre should be commenced in the Port before any operations on a large scale are started in the City. The Health Officer of Calcutta discussed this question with the Sanitary Commissioner of Bengal and they were in entire agreement with Major Christophers.

Telegram of Condolence.

CALCUTTA, November 1.

Babu Ambica Charan Mazumdar, President, Indian Association has sent the following telegram to Mr. H. E. A. Cotton, son of the late Sir Henry Cotton:—"The Indian Association expresses deepest sympathy in your great loss which is India's loss irreparable. May you find comfort in a nation grieving with you."

A Dacoity.

CALCUTTA, November 1.

A dacoity is reported from the village of Gorabanda in the District of Nadia. On the night of the 27th October last, about a dozen persons entered the house of Purna Chandra Rakshit and after assaulting the inmates decamped with several thousand rupees. No arrest has been made.

A CRUEL PLAY.

Germans and English at War.

A Boy's Ear Cut Off.

CALCUTTA, November 1.

An interesting report has reached Calcutta from Rajbari, in the district of Faridpur. It appeared that some boys collected and played Germans and English at war. They were divided into two parties and it was agreed that the leader of the party defeated would have to part with his ears by way of indemnity. The play went in for some time and the English were defeated. As previously arranged the leader of the English party was obliged by force to part with his ears. The matter having been reported to the police the Sub-Divisional Officer of Rajbari has issued summons against the members of the German party.

Moslem Marriage in High Life.

CALCUTTA, November 1.

On Saturday last the marriage ceremony of Miss Sarah O'Jamall daughter of Mr. Osman Jamali and Mr. Ab-

doolah Janmehamed Gangjee, took place at 95 Park Street, the residence of the bride, where a large gathering of distinguished guests were present amongst whom was Mr. G. Currimbhoy Ebrahim who had come down from Bombay to take the leading part. The bride was the recipient of a large dowry the total amounting to Rs. 63,200 including a cheque for Rs. 50,000 given in trust by the father for the benefit of the bride. Many presents from friends and relations were on show. The festivities ended on Sunday night after a big dinner.

PUNJAB.

Sir Rabindra at Lahore.

LAHORE, November 1.

On his way back to Calcutta from Kashmir Dr. Rabindranath Tagore broke journey at Lahore, arriving yesterday by the Punjab mail. His stay here will be very brief.

Intention to Visit Japan.

Dr. Rabindra Nath Tagore, who has been spending the autumn in Kashmir, left for Calcutta on 28th October. He intends visiting Japan but details are yet unsettled.

To Visit the Front.

LAHORE, November 1.

His Highness the Maharaja of Kapurthala intends visiting the front in France shortly.

The Moslem University.

A Protest.

LAHORE, November 1.

The Inter-Collegiate Muslim Association in a meeting held at Islamia College, Lahore, on Sunday under the presidency of Malik Barkat Ali, Editor, "Observer" adopted unanimously resolutions expressing regret at the unhappy and undesirable manner in which the question of accepting the Muslim University on the lines of the Hindu University was hustled through in teeth of definite opposition and at the tendency amongst a section of the Muslim society to adopt the Hindu model in the constitution of the Muslim University.

BEHAR.

Excavation of Nalanda Ordered.

MORADPUR, November 1.

The Behar Government has ordered the excavation of the site of the old Buddhist University of Nalanda which is at Borgaon on the Behar Bakhtiarpur Light Railway between Behar and Rajgir in the District of Patna. The excavations commence this winter and will be under Dr. Spooner who is in charge of Pataliputra excavations. Many Buddhist images have been found here though some have been removed to distant museums. This is also the birth place of Jaina God Mahabir and there is a Jaina prophet here.

UNITE PROVINCES.

Remarks Against Pleadors.

ALLAHABAD, October 31.

A curious application was made to-day before the Chief Justice by Babu Shambunath another Vakil of Farrukabad. It appears that in a certain case Mr. Johnston, D. and Sessions Judge of Farrukabad, wrote at the end of his judgment that the pleaders should not have soiled their hands with such dirty piece of litigation. The pleaders felt aggrieved at this remark and asked the Chief Justice either to expunge the remarks or to hold them improper. His Lordship said that he was not in a position to pass any order in respect of the remarks, but at the same time he did not wish this to mean that he expressed any unfavourable opinion towards the Vakils.

POLITICAL SUSPECT ARRESTED.

ALLAHABAD, October 30.

The local Government has proscribed under the Press Act a leaflet in English entitled a manifesto of the Indian National party, purporting to have been published by the Executive Committee of the Indian National party beginning with the words "We the members of the Indian National party" and ending with the words "from the Himalayas to Cape Comorin."

BOMBAY.

The A. I. Moslem League.

POONA, November 1.

A movement is on foot here to invite the All-India Moslem League to Poona during Xmas week soon after the All-India Educational Conference meets. This step is to be taken in the Council meeting at Lucknow on the 10th instant if it decides not to hold its league session in Bombay. Affairs of the Bombay Presidency Moslem League are said to be in need of overhauling. Starting out with a fund of over Rs. 20,000 in 1910 the League is now asserted, on a very good authority, to be without this amount, fresh income having dwindled down very considerably. The League paper "The Moslem" has had to be closed for want of funds and proper management, and there has been no fresh election of office bearers since 1913. Those interested in Moslem affairs consider that these are matters that require going into, and hence a requisition is to be circulated among the members of the Council of the Bombay Presidency Moslem League to hold a special meeting to reconsider the whole position. The All-India Moslem League is to be invited to Poona for this special purpose.

BOMBAY, November 2.

Apropos to "News Bureau" telegram from Lucknow regarding the lengthy note issued by the Honorary Secretary of the All-India Moslem League explaining the circumstances under which invitation to the sitting of the session of the League in Bombay was sent and then opposed by some Bombay Muslim leaders, the "Bombay Chronicle" in a leading article says:—

"Mr. Wazir Hasan, the Honorary Secretary of the All-India Moslem League has done well to make a public history of the opposition to the holding of the annual sessions of the League in Bombay in December. He has taken a bold course but the Moslem community as a whole should be grateful to him for

revealing the story of the events which form an astonishing chapter of the political history though it does not show certain leaders of the community in a very agreeable light. That, however, is a minor consideration. If the Moslem League is to have healthy political existence it is essential that it should be purged of certain weaknesses. It was necessary to clear the air when responsible public men take upon themselves bitterly to oppose a proposal which they received originally with eager enthusiasm and which some of them in fact fathered. The public at least those whom they assume to lead, desire and are entitled to know what are the considerations which induced them to change their minds. The best thing therefore is to let the public into the secret and to let it see from their own statements what their reasons are. The result in the present case is not very satisfactory, it is true, because in spite of Mr. Wazir Hasan's voluminous note we are still to a large extent in the dark as to the causes which led Sir Fazulbhoy Currimbhoy, for instance, to turn a complete somersault and to become an eager opponent to a course which he was the first to accept with equal eagerness."

Government Does not Favour the Idea.

The paper then discusses the part taken by Mr. Jinnah, H. H. the Aga Khan, Mr. Suleman Cassim Mitha and draws the inference that "It is clear that certain official influences are still at work fostering the idea that the meeting of the League in Bombay is officially considered undesirable."

No Feeling of Oppositions Amongst Bombay Moslems.

The paper does not believe for a moment that there is any real feeling of opposition to the meeting among the Bombay Mahomedans and says there are the strongest reasons for the meeting being held in Bombay.

Irrigation Panchayats.

BOMBAY, November 1.

The Government of Bombay published the Report of the Select Committee appointed by the Legislative Council in 1914 to consider the proposal made by Hon'ble Mr. Godbole for the formation of Irrigation Panchayats in connection with second class irrigation works in the Presidency. It appears that the Committee decided that it would be an advantage first to have the views of District Officers and those officers were circularised accordingly. The Committee have now reported in favour of the plan. The Committee decided that trials should be made in central and southern divisions, the final selection of localities to be decided in consultation with local officers and panchayats to be appointed by nomination by the Collector in each case from among irrigators. No Panchayat is to have more than seven members. It was also resolved the Panchayats should work on the present system by which Government carry out special repairs and improvements from time to time or collect funds by voluntary subscription. Government undertaking to contribute an equal amount in each case.

The Commercial Congress.

BOMBAY, October 1.

The Hon'ble Sir Fazulbhoy Currimbhoy has been elected as President of the Commercial Congress and Mr. D. H. Watcha has been elected as Chairman of the Reception Committee. The Commercial Congress will be held in the Christmas week in Bombay, this being its first session.

A Chief's Generous Contributions.

POONA, November 1.

Shrimant Chintmanrao Appasaheb Patwardhan, Chief of Sangli, who has been staying here for some time past, has been pleased to sanction a grant of Rs. 3,000 to the Poona Seva Sadan towards its building fund and Rs. 200 tenable for three years towards its maintenance charges. Prof. Karve's Hindu Widows Home has also been the recipient of a non-recurring grant of Rs. 3,000 and an annual grant of Rs. 240. The Deccan Education Society's Navin Marathi Shala, which under the efficient supervision of Prof. Kanitkar has been making some interesting experiments in the methods of imparting instruction to its pupils, has also benefited by the Chief's generosity to the extent of Rs. 400. The Hadapsar Co-operative Society has also received Rs. 125.

Moslem Educational Conference.

BOMBAY, November 1.

Hon'ble Sir Fazulbhoy Currimbhoy will open the session of the Muhamadan Educational Conference to be held at Broach on the 6th instant.

SIND.

THE OIL FIND.

KARACHI, November 1.

The oil find in Las Bela State by the Managing Agent of the Burmah Oil Company appears to be of the first importance. Another batch of experts are reported to have proceeded this week to the locality known as Chandragupi.

Rs. 70,000.- FOR EYE HOSPITAL.

KARACHI, October 31.

A Karachi citizen Seth Goverdhaudas Motilal Mehata has donated Rs. 70,000 towards the establishment of a local public eye hospital which has long since been an urgent need.

Raids by Brahni Brigands.

KARACHI, November 1.

A "Daily Gazette" correspondent reports that at a Durbar at Larkana the Collector, speaking in Sindhi, referred to the serious trouble caused by Brahni Brigands. He said that a large force of special armed police had to be maintained defensively and a large number of temporary gun licenses were issued. When the Brahni Brigand leader Khan Mahomed was killed, it was hoped that the trouble was then ended, but only a few days ago another Brahni raid had occurred in Johi Taluk, whither armed Police had again been sent. Still more serious, the Collector thought, were the recent raids in Larkana, Rotadiro and Labdaria Taluks, and, in fact, it seemed to him that there had been far too much of such crime lately. One Zemindar had been deprived of all honours for refusing to help the Police during a raid, and it was hoped that the other Zemindars would take warning therefrom.

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Abduction Case.
Marie Reilly Cross-examined.

COONOOR, November 1.

The further hearing of the alleged abduction case against Mrs. Newman and Rangaswami Goundan resumed before Mr. Gray to-day. Miss Marie Reilly was cross-examined at length and in the course of her deposition stated she was boarded about 2 years ago at Nazareth Convent and learnt dressmaking. Her school career closed in December and she had a good character when she left school. Her reason for leaving school was not on the Mother Superior's complaint. Coming on to the case witness deposed she knew what this case was about. She wrote a letter to a lady friend at Madras while at "Connemara Cottage." She was examined by Mr. Loveluck, Superintendent of Police Inspector Wilkins and her sister after the 24th September. He did not tell about the letter. She had no relation by name of Betsie. Her uncle told her not to write to her lady friend at Madras. She went to Negapatam and did not get into any scrape. Witness further deposed based on the same lines as the previous examination. The Magistrate during the examination asked the witness to be straightforward in her answer. Mr. Venkataramaiah, Agent of the Raja of Cochin, deposed that he had a letter from Mrs. Newman to visit her house at "Connemara Cottage." Miss Marie Reilly was in the veranda. He did not know Miss Marie Reilly previously. Miss Marie Reilly was introduced to the witness as Miss Rose as one of the daughters of Mr. Reilly. Witness undertook to help Miss Reilly in securing her property which her father had left by filling a suit in the law courts by engaging a vakil though witness was not prepared to pay vakil's fees. Witness went to Mrs. Newman's house a second time by invitation of a letter. Witness produced the letter which was undated. He had known the second accused as Mrs. Newman after his first visit to "Connemara Cottage." The letter was signed as Miss Eileen Rose and in response witness went to "Connemara Cottage" to see Miss Rose and Mrs. Newman. Witness did not know the difference between Surname and Christian names. Mrs. Newman told witness that the daughter of Mr. Reilly would write in the name of Miss Rose to witness. Witness was made to understand by Mrs. Newman that the girl at "Connemara Cottage" was Eileen Rose. The girl did not tell she could write to witness and the letter was a surprise to him. He did not remember writing a letter. Witness would not give money unless the girl went to the Palace. He did not remember receiving a letter from Mrs. Newman or any inmate of the "Connemara Cottage," that the girl would not be sent unless money was despatched. Witness undertook to lend money to Miss Rose on promise. Miss Rose promised to return the money and was in sound health when he visited the "Connemara Cottage." Witness was a married man and had 3 children and fifty years old. He considered himself as a moral man. He had been to Mysore to attend the Dussara feast. At Mysore a Police officer came to see him with summons at Seringapatam. He did take those letters to Mysore. An engineer from Cochin had been to Springfield and enquired of his conduct. Summons was served at Seringapatam by Sub-Inspector, Mr. Subrachariar who examined witness. He had no objections to speak truth and was not afraid of the police. Subrachariar told witness to search for letters. They were important. Witness asked Mrs. Newman how she came to choose him and she told him she had known witness. Witness had been a long resident of Coonoor for about 21 years. The Raja of Cochin left Coonoor on the 10th June.

All the letters are from Miss E. Rose to witness, concluding, "Please send Rs 40/- I will return when money comes."

Continuing witness deposed it was strange to have received a letter from a European lady. He was of bad business habits. He knew Rangaswami as the son of Rangiah Goundan but he did not hear of Rangaswami's arrest. He heard about the case on 1st September and knew roughly all about it. He knew the Police enquiring of the case.

After a lengthy cross examination Mr. Rangaswami Iyengar asked the Court for a copy of witness's statement before the Police remaining there were several discrepancies.

Continuing witness deposed he had sent flowers to Miss Eileen Rose. Witness had sent flowers also to many young ladies. Witness had also given flowers to Miss Eileen Rose's sisters. Once the sisters, younger and elder sisters, came to Springfield for flowers about the same time witness had sent flowers to Eileen Rose.

Witness did not tell Miss Adolphine Reilly anything regarding the case. Witness volunteered statement only after the case came to know. Miss Adolphine Reilly was the sister of the girl at "Connemara Cottage," and if he had known about it earlier he would have told Miss Adolphine Reilly all about the incident. Witness had talked to Miss Adolphine Reilly previously at the palace of the Raja of Cochin. Miss Reilly went to the gardens of the Raja of the Cochin to see the palace. Witness had gone to Miss Reilly's cottage twice. Springfield is 3 miles from the Cottage. I asked Mrs. Newman how she came to select me to write to. She said she saw me going in a carriage and heard I was the Raja's agent. I never before received any letter from the European lady. The first letter came to me about a month before I was examined by the Sub-Inspector on the 3rd October. I remember I sent flowers to Eileen Rose because she asked me for them. I have sent flowers to many young ladies. Her sister Adolphine came to the palace and I gave her flowers about this time. Both Adolphine and her youngest sister came to Springfield about the time I sent Eileen Rose flowers. Adolphine is a teacher, and I had conversation with her. I did not speak to the young girl, who is about 11 years. Flowers were sent between the 2nd and 3rd letter. I did not speak to Adolphine about matters concerning Rose. I previously talked to Adolphine when she came to the palace and remember having gone to the Cottage twice after she called. Miss Adolphine had Tipperary Cottage for sale, and it was in that connection I went. I do not remember talking to the messenger who brought letters. These are

the covers the letters came in. One of the covers bears date 7-9-15 in my handwriting. That was the date on which I received it. The last letter came one or two days after the previous letter. I think I replied to it, but do not remember what I said. I also replied to the second and third. It was a day after the first letter was received by me that I asked Mrs. Newman what led her to write to me. Both Mrs. Newman and Ellen then said they had previously seen me. That was the occasion we spoke about the suit. Ellen told me she had properties in Coonoor called Tipperary Cottage and 2 shops and Longwood in Ooty and a lot of jewels. It was these properties she wanted to file a partition suit about.

The Cochin Raja's agent continued—I cannot say if I told Mrs. Newman about the proposed sale of Tipperary. I had been to Mr. Walker's office to see Longwood for the purpose of the suit. I saw Mr. Walker, but did not know that he was the Reilly family Solicitor. I saw Mr. Walker's clerk and asked the price of Longwood. Marie said that her brother and sister would not give her share of the property. I went to Mr. Walker's five or six days before the second letter. I called at Connemara for the last time. I have a son 26 years old. He replied to one of the letters saying that I would call the next day. I asked Mr. Walker's clerk the particulars of the Reilly family affairs. He told me that Marie would get a share. I asked him if I could lend money to the girl. It was my idea to lend her Rs. 100. Marie promised to repay the loan of Rs. 50 with commission. There was never any improper conversation between me and Mrs. Newman. The last conversation I had at Connemara was on the New Moon day on Thursday. That day I went at 5 P.M. and talked for about 10 minutes. I thought the dealings were not good, so I did not take steps to recover the Rs. 10 lent. I found the letters I produced to-day in my box. The day the Sub-Inspector examined me I did not know that the letters were there. I found the letters on the 4th, and I gave evidence in the Court on the 5th. I did not bring them to the Court on that day. I might have recovered them after I returned from the Court. After this case the Tipperary matter was dropped. I went to Mr. Walker's office a week or 10 days before the rescue. There was nothing improper between me and Marie. I am prepared to swear that the first letter I produced was not written to me after the rescue of Marie.

Re-examined by Mr. Walker, the witness said—The improper conversation I have referred to in my cross-examination refers to the statement that Marie was liked by everybody.

Mali Rungan, cross-examined by Mr. Rangaswami Iyer, deposed—I am not known as Rangaswami in any language. I am not called Rangaswami in any language. I sign in Canarese. The exhibits shown to me are not in my handwriting. I did not execute the promissory note for Rs. 50 in Mrs. Newman's favour. It is five months since I left service at the cottage. I had served there 6 or 7 months. Marie never at any time talked to me. I do not know of her running away to Ooty. I went to Mysore for a month and returned. I saw Marie at the Star Villa, but not before that at the Soldiers Home. The Sub-Inspector examined me in this case. The Sub-Inspector had written a paper and asked me to sign it. I did not ask him why he wanted me to sign it. I did not know what I signed. A Policeman and the Sub-Inspector came together. It was a written paper that I signed.

Mr. Loveluck, Superintendent of Police deposed— I came to Coonoor on the 25th September to oppose the bail application. I saw Adolphine Reilly and Marie Reilly in Coonoor Police Station that day. Adolphine told me that Marie had told her that she had actually been ravished by Rangaswami. Adolphine said that she had not told Inspector and that she did not wish it made public if it could be avoided. I did not enter the same at once in the record, as I wished to consult the District Magistrate and the Inspector General of Police as to the policy of bringing in the question of rape. I consulted the District Magistrate, who considered that the whole facts should be put on the records, and so on the 27th or 28th of September I directed the Inspector to enter the charge of rape. I saw Adolphine Reilly about 10 o'clock on the morning of the 8th September at Himspark Bungalow. She complained that she suspected that her sister had been induced to leave home for illicit purposes, and she said that she suspected that Marie was being kept concealed in Connemara Cottage or Barlow's Road. I asked her to go to the Coonoor Police Station, saying I would follow and would record her complaint. She gave me a complaint in the station. The Inspector recorded it. We then went with her, Sub-Inspector Subrayachary Inspector Wilkins and myself to Connemara Cottage. On the way we saw a man running through the shola above Barlow's Road. Suspecting that he might be going to give warning, I sent Adolphine Reilly and the Sub-Inspector, I think, ahead. As soon as I got to the house I myself went behind the house to see that no one escaped or was taken away that side. I had not been there two minutes when they called out that Marie had been found under the bed. I then went inside and saw Marie, who was in her night dress. She was so hysterical as to be uncontrollable. She would listen to no one, but was shouting. I noticed that the doors of the bedroom were closed and the window was blocked up with some sort of thick white cloth, apparently to prevent any one looking in. There were two beds in the room. Before going inside I met Mrs. Newman on the front verandah. That was even before I went round to the back. I asked her if Marie Reilly was in the house. She said no. I then said "Have you any objection to our searching the house, as I have information that she is here?" She said "No, you can search the house if you like." After Marie had been found Mrs. Newman said that she would look after the girl and that the girl was old enough and could do as she liked. So I asked Mrs. Newman to come outside on the verandah and speak to me. I then warned her that she rendered herself liable to criminal prosecution if she was detaining the girl in any way against her will or if she was conniving at any illicit intercourse. Mrs. Newman then told the girl she had better go. Her brother was outside. Marie dressed and the brother and two sisters went off quietly together. The next day Adolphine came round to see me at Sim's Park before 9 A.M. She brought Marie with her. They both thanked me for getting Marie away from Mrs. Newman, and Marie apologized for her conduct on the previous day and told me she had not been responsible for her actions, as she had been given drink and also suffered from hysteria.

Examined by Mr. Walker for the prosecution, witness said—Marie's clothes were not in the bed-room. Some

one went and got them and fetched them in the bedroom. I remember there was some trouble about getting Marie's clothes. I think Mrs. Newman had to go and fetch them.

Further hearing of the case against A. Rangaswami and Mrs. Newman of alleged abduction resumed this morning before Mr. J. Gray, First Class Magistrate. Mr. E. B. Loveluck, District Superintendent of Police, being cross-examined by N. S. Rangaswami Iyengar deposed. "I supervised working of this case carefully and personally attended investigation. I have put 13 years service. I have also spent more time in other cases. On day I arrested Violet Reilly, I did not take down any of her statement nor asked any one to take down any of her statement. Violet Reilly gave me a statement on the 24th September on which she was released. I did not file Violet Reilly's statement. The statement of Violet Reilly's which contained certain facts regarding the case also contained a request for bail. The case diary was sent to Magistrate on the 25th September. Violet Reilly's statement was not sent to the Magistrate as it was an omission.

Witness was cross-examined at length regarding Violet Reilly's arrest. Continuing Mr. Loveluck stated as there was not sufficient evidence against Violet Reilly she was released. Continuing witness deposed that one strong point went to support for the release of Violet Reilly was it was not human for one girl who was kept by one to introduce another girl especially when the first girl consented to marry a person. I consulted Mr. Young, District Magistrate, before I went to oppose bail application at the Sub-Magistrate's court. The first time I heard that Rangaswami had intercourse with Marie Reilly was on the 25th September. I heard it after I opposed bail for the first time. I or the Inspector did not reduce what I heard of the intercourse in writing.

Mr. Loveluck's further cross-examination was continued witness deposed—At the first time I opposed the bail application before the Sub Magistrate. The charges against the accused were 346 and 366 sections (of alleged abduction and wrongful confinement) but not 376 (of rape). On 27th September a bail application was made for Rangaswami at the Sessions court. I went to Coimbatore to instruct Mr. Walker and the Public Prosecutor. As far as I remember I did not make mention of rape but I told the Police Prosecutor at Coimbatore that rape was committed by Rangaswami on Marie Reilly. Later an application for bail was made at the Madras High Court and I deputed Inspector Mitchell to instruct the Public Prosecutor witness was questioned at length whether he had received instruction from the Sessions Court to oppose bail. Witness said, "I had instructions from the District Magistrate who also asked me to engage Mr. Walker as solicitor. I am almost sure that in the typed instructions that gave Inspector Mitchell the charge of rape was included. Before this court there was no mention made in writing about rape before 4th October. I did not include rape in that as both Marie Reilly and Adolphine Reilly wanted it to be omitted as they thought it would disgrace their family."

Justice K. S. Iyengar Resigns.

We understand that Mr. Justice K. Srinivasa Ayengar has sent in his resignation of his appointment as temporary Judge of the High Court of Madras.

Postman Sentenced.

MADURAI, November 1.

The Sub-Divisional Third Class Magistrate has delivered judgment in the case in which Aziz Khan, a postman attached to the Madurai Head Post Office, stood charged with the offence under Section 409 of P. O., of Criminal Breach of Trust in respect of two money orders amounting to Rs. 53-8-0 and stamp advance of Rs. 3. The accused was convicted of the offence and sentenced to undergo rigorous imprisonment for a period of one year and a half.

The Lagara Dacoity Case.

20 ACCUSED SENTENCED.

RAJAMUNDHRY, October 31.

Judgment was delivered yesterday in the Lagara Dacoity case. Three accused were acquitted and twenty convicted and sentenced to various terms of rigorous imprisonment ranging from four years to one.

Moplah Badnashes Again.

CALICUT, November 2.

Recrudescence of crime is apprehended in Ernad Taluk, Malabar. A case of murder and incendiarism is reported from Pandicad notorious for attack on the late Collector. It appears that a gang of Moplahs entered a Nair house and attempted to carry off 2 women. Being naturally obstructed they are reported to have stabbed a man and set fire to 2 houses. Further details are not now available. A strong Police force has been despatched.

(LATEST TELEGRAMS.)

King George Returns to London.

LONDON, October 1.

King George arrived in London to-day. The elaborateness of the preparations to ensure privacy of his arrival at Victoria attracted a large crowd. His Majesty who was accompanied by Doctors Sir Anthony Bowlby and Sir Bertrand Dawson said that he stood the journey remarkably well.

A Big Earthquake.

LONDON, November 2.

A big earthquake has been recorded. It is believed to have occurred in or near Japan.

The Tsar.

LONDON, November 2.

The Tsar and Tsarevitch have returned to Tsarskoe Selo.

A full Cabinet Meeting.

LONDON, November 1.

Mr. Asquith returned to London this afternoon. Afterwards the full cabinet met.

కలకత్తా కబుర్లు.

[మాసాంత యువ విలేఖకుని యొద్దనుండి]

వృద్ధా గా పరశీయవలకు బోయవలసిన యనవరము
 లేదు. అధనము మరియొకవిధముగా వినియోగపరచవచ్చును.
 ఒకరో యిద్దఱోకప్పు తఃతరులందఱు ప్రాంతపుకీ, కునిక్కు
 విద్యాలయములందు ఓ! ఆంధ్రుడా, మానసు. నవ విక్కు
 విద్యాలయములలో, ఒక ప్రాప్తిభవన గార కాకతెనకీ, ఏ
 అప్రేరియానువో, లండనునువో రావలెను. బాకి నేలకు
 మేలు పోయవలెను. ఇవలతో అట్లు గాదు. ప్రాప్తిభవనకాలే
 తీలకు సాధారణముగా అందకు ప్రియసాముల ప్రాంతపుకీ.
 ఇది అదర్శనీయమగు విశ్వవిద్యాలయముగాగా! ఏవోవిశ్వప్ర
 తనభాష నేర్చుకొన్నది కట్టుబట్టును. ఓప్రాంతపుదానాంధ్రు
 తమునకు పుట్టినదనీలేవనుకొ, ఆనంధ్రులకు చచ్చిపోవును
 న్నుది. నీ పుత్రేర్చు కొనవలసి నెన్నుచున్నది. కావున
 మాకేయని విత్తవీను బ్రాహ్మణులతోగాక అందరు
 నేర్చుకొనవచ్చును. అందుచే, బాలిభేదము లేగినది.
 ఇంతకంటె ముగ్ధులైనవీరుగా, మాతృభాష నేర్చుకు.
 తప్పించుకొనకుదురు బలవంతపెట్టును. ఇంటినికొదయేము
 దువాడ తెనుగు జ్యోతిష్కర్తలు అను పొంటురు కారణాలంటి
 ఉదారమృదదులును ఎవరులేదు. ఉన్నను వారు సర్వగలరా?
 ఇక నూటికి ఏబది లేక అయిదు సార్లునుదురు 6 అపభ్రంష
 బాబుగారంటే, తొంథము లేకును. మాతృభాష ప్రాప్తి
 చూడు వెందు. అంతకంటె ఇంకేము కావలెను? కఠోబలబా
 ఒక కాస్త్రకళాశాల లేకదిరి. అది ఆత్మనుదరమునానుకు
 ను. దానికి రెండుప్రక్కల నంటుకొని ఇద్దరు బడాబాయి
 లున్నారు. ఒక ప్రక్క కె. సి. బోనుగారు, మరియొకప్రక్క
 పి. సి. రే. గారునేచరు మాదండీ. ఎట్లా నవోచ్చు, చదువు
 ఆకళాశాల వశోధనము వెంపొందిందిను. అందుచే నే
 మనకు ఎంతయోలాభము కలుగును. కాస్త్రములు సేదతా
 మనకు సాఖ్యంచుది చేసారు.

మనరాజ్యధానిని విశ్వవిద్యాలయమునకు ద్వారములు తెరువవలసి
 స్థలము, చూడవలెనని, అందున శిష్టసమైక్యముగా, విజ్ఞప్తియవలసి
 యుటాద్యలనూ, సమాధ్యక్షుని సమీపించగలనూ, ఇక్కడ
 అటువంటి పట్టికేర్పఱుటలేదు. విశ్వవిద్యాలయమునకు వలసి
 యున్నదాని హక్కు. రహస్యస్థలము గాదు. విలేజ్ గ్రామమునందు

మై చూడలేని రాక్షసుడు అతనిని గా, అధిపతిగా వ
దేశమైనది. ఈ శ్రుగా చూడరాదన్నప్పుడు భయపడినది. దీనివ
ముందుబుట్టు పెట్టు సింహేశ్వరుడు మొదలైన వందలాది దేవ
శిల్పిని దాడి చేయించి నశింపజేసి నడుమకు వెంటికి వచ్చి నున్న
సింహేశ్వరుని ప్రతివారం కలసిపోయి, ఆహా! ఈయన అందరి
విద్యావంతులు ఎక్కడనున్నారో? కా? రాదు? అని అనినది.

పాపము చేయుచున్నవారైనందున నందఱును, ము-
 దానమును దానము చేయుట కావలయులేదు! మనకు ఆ-
 విశ్వవిద్యానియందు కష్టమును, ద్వారకవాధానియందు కష్టమును
 కన్దుట, మోక్షభాగమును, మనలో నవలంబించుట, అందు
 ధర్మ బలులచేత, విశ్వవిద్యాలయమునకిది ఉపాధినిగల శిష్యు-
 లనుంగెదరు. అప్పుడే మనకు వాల్మీకీయోగము, మూర్తియోగము
 తోలు అంతుకల విజయము. అప్పుడే మన హృదయవిద్యను
 మానసికవిద్యగాని, మన చేతిగానినను చేసికొనవచ్చును.
 చేష్టానిగాని చేష్టానికనుచున్నను. ఇందు విజయమునకు
 సరిచేయఁ దలచినవచ్చు. కష్టముగా అంతుక. అప్పుడే మ్రోయ
 ఆంధ్రజేతల వీరులకు ప్రజ్ఞులైనను. ఆంధ్రజేతలు, విజయ-
 ము, గౌరవము సంపాదించును; గర్వమున తూర్పునను. అప్పు-
 డీత్ర అబద్ధి చేయ ఆంధ్రుడని ఉపాధినిగలదు. ఆ-
 ఎప్పుడు కష్టమో గదా! అభ్యాసము ఎప్పుడు కష్టము
 గదా!! ఆత్మహానికలములకు వాల్మీకిలు ఎప్పుడు నిండు
 గదా. !!!

మన శత్రుడు మహమ్మదీ. — బెలిగంబోడ వద్ద నుట్టెను.
మొలక. బొకరొడుకు చంపిన హన్ యిత డెల్లె జరిగెనా.
కన్నుజ్జిగారు మరణదండనకు విధించి. పోతన్న వారసుని
శత్రుని భాయపరచిరి. గవర్నరుగారు శత్రుని మార్చిరి.

అట్లు దేశమునకు హిందూ దేశమువారి సహాయము
యంద్రమునకు వర్తకమే మూలాధారముగా నున్నది. వర్తక
బాగుగా జరుగుదును హిందూ దేశమువారు అట్లు దేశము
చేయబడిన సరుకులనే విపారముగా కొనవలెను. కొనినచో
రికి ధనము లభించుచుండును కారణముతో విజయము
గురవగును యద్రమును సొంగింకనుగురురని కాపిటలు వర్తి
కాగిడినది.

శ్రీరాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినతంతివార్త

లండను అక్టోబరు 29:- విన్నతి దుదమున శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు యుద్ధరంగమున పేలను చూచుచుండగా శ్రీవారిమాది వైదికులు జనుజుధాన్యము లొసర్చిరి. దాని తలన శ్రీవారిగుర్నియు దేవత వెలకలగిరినది. శ్రీవారికి కీర మందంబలను దెబ్బలుతగిలినవి. నేటిరాత్రి కొద్దిగా నిద్రపట్టి నది. సాధారణస్థితి యనుకూలముగా నున్నది. చిక్కస్థితి ఏమి యును కలగలేదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

స్వయంగా క్రీగిరి వాటాపట్టణమున కెదుట 15 మైళ్ల లో ఆస్తి యు. జర్మనీ సేనలు కొటూరా రావదని వాటెను. ఇక్కడ గాఢముగా తూర్పుగా వెళ్లెను. బల్గేరియా వాటా పట్టణము పట్టుకొనిరి. రష్యావారి నౌకాదళము వారామిద ఫిరంగులను వేసెను. మంపేటలో నిటానవారు యుద్ధమున తరారువారి స్థానములపై కేంద్రము తీర్చియొగ ఫిరంగులను కాల్చిరి. రీగాయెద్ద మార్పులేదు ద్వీపమున వాతవ్యయన జరుగుచున్నట్లు జర్మనులు ఫిరంగులను కాల్చుగా వారు విధి లేక రష్యావారిని తలపడి యోడిపోయిరి. మధ్యభాగమున మా ర్మేములును లేదు. స్త్రీయెద్ద కేంద్రముల ముందునకు రావలసి తీసిందిచ్చిరి.

ఇటలీ వారు అడిజికి కుడిభాగమున నూతనస్థానముల నాక్రిమియగిరి, ఆగనుమకు దిగువకుండి రాకపోకలు జరుగ జుండ చేయుచున్నారు. కాద్రి కేటలోను త్రవభాగమునను ప్లర పోలితనునవారు ముఖ్యస్థానములను పట్టుకొనిరి టామిస్టో కెదుట ముందునకు వెళ్లగలిగిరి.

శ్రీ రాజ్ ప్రతినిధిగారు ఫ్రాన్సులోని ఆంగ్ల సేనా దైత్యులను పరీక్షించిరి. ఏమట్లు పరామర్శ యుద్ధ మంత్రితో నూడ మూడవ తేదీన ప్రతినిధులను చూచిరి మొట్టమొదట పాపస్కెరుగారితోను జనరలు బాస్టి గారితోను అధికారములను సేనలను చూచిరి.

లండను అక్టోబరు 30:- బల్గేరియావారు కుప్రాగ్రాను మరల పట్టుకొనిరి. ఇక్కడనున్న వాయవ్యమున కొద్ది కలిగిం చేయుచున్న అని-తెలియవచ్చినది గాని ప్రభవతలేదు పరామ వారు బల్గేరియాలోని స్ట్రొమిట్టను పట్టుకొనిరి. బల్గేరియా వారు పిరలును పట్టుకొనిన సంగతి నిఘానగా తెలియలేదు. వారు క్రింది కొటలను పట్టుకొని పట్టణములోనికి వెళ్లిరి. ఆ రాత్రితో వారి చురుకులేగినది.

టామారుయెద్దనున్న కాల్మోయిలో కొంతభాగ మును పట్టుకొనుటకు మంపేటలో తీరమగు పోరు జరిగినది. ఆ ప్రదేశ మింకను కేంద్రము స్వాధీనములోనే యున్నది. కేంద్ర ము కడవరకును తీరముగ పోరిరి గాని పరామవారు కొన్ని కండ్లములను పట్టుకొన గలిగిరి.

రష్యా యుద్ధము మార్పులేదు. స్త్రీనదియెద్ద మాత్రమే తారు కలిగినది. కేంద్రముల తరువబడిరి.

ఇటలీ వారు ట్రెంటిన్లోను విసోంజోలోను ముంగ నకు వెళ్లుచున్నారు. కాల్మోయి ఇటలీ వారి వైమానికులు చాల శ్రద్ధగా పరిశీలించుచున్నారు. వారుట్రిస్టి ఇనుకదారిమీ జను కేంద్రముల నివారణమునకు సడలుచున్న సేనలమీదను జాంబులను వేసిరి. 5-9-14 వ తేదీన మిక్రము-దలివారిలో జరిగిన సంగతి గ్రంథముకలిగింపమని జపానువారునుండిరి వారు ప్రత్యేకముగ సంగిచేసికొనక.

స్వదేశీ నరకులు-అధికారుల నిర్లక్ష్యము

“ఇండియను ఆగ్రికల్చరల్” అను పత్రికలోనికొక విశేష కథిట్లు ప్రాయమున్నాడు:- ముఖ్యముగా హిందూదేశమునందలి దేశములో వర్షకసంపూర్ణ కాలమునకు ప్రభుత్వమునకు సంబంధమున్న యెడల చాల లాభకరముగ నుండును. దొరతనమువారికి కావలసిన సామగ్రి లాము సత్తలు చేయుచుమని ఆయా వర్ష కసంపూర్ణముల కొంతకాలము నుండి తెలియజేయుచున్నది గత సంవత్సరమునందు ఇండియను ఇంజనీరింగు సంఘమువారు వా ము సత్తలు చేయగలిగిన కస్తులబాదితాను దొరతనమువారికి వండి. మన దేశములో మత్స్యత్రితులకు పదార్థముల గురించి దొరతనమువారి కంత విద్యావంతు లేట్లు కనపించుచున్నది. ఇవట దొరతనమును దొరతనమువారి కేయనములను దిగువతి చేయజేయుచున్నది క్రింది బాదితాలో కనపడుచున్నట్లు.

తెన్నా ప్రాంతము, నువ్వలపరగణాలలోని కత్తియను పట్టణములోని సిమెంటు తయారగుచున్న చక్కెర దొరతనము వారు విదేశములనుండి సిమెంటు తెప్పించుకొనుచున్నారు.

బంగాళములోను అలీఘుర్లోను ఉంచుమంచి తాళములు చేయగలిగియున్న వర్షకసాగ్రామిక కాళువారు 140 తాళములను వైనుండి తెప్పించివారు.

బంగాలులో ఇనుపమాలములు, సిమెంటు దిగువతి చేయబడినవి.

దీర్ఘిలో ఉత్పన్నములు మున్నగునవి కావలసి యున్నవి.

వైదిక కాళువారికి కుంచెలు, కలపపురుడిదెలు, తాళములు అవసరము. వైదిక సంపదలవారికి పనికెవచ్చు వస్తువులన్ని యో మనదేశమునందున్నవి.

ఇట్లుండువిషయములన్నియునుగాక ఏవోకొద్దిగ మాత్రమే వైన ఉదాహరణలను వేసి. సాధ్యమగువంతరకు తరళియలను వృద్ధిచేయవలసివది ఎరియం మన్నదో అట్టివారేమిట్లగు అధి మానమును కనపరచుటలేదని చూపుటకే వైదానిని వ్రాసితిని. ఇప్పుడున్న పద్ధతులను మాన్వినచో కొంతవఱువారి కార్య నిర్వాహములు సంతోష పూర్వకముగా చేయుటలో దొరతనము వులను కొనుక్కొందురు. బంగాళము ఉత్పన్నములకు తరళియ కంపెనీ తాతా ఉత్పన్నములకు, కాల్పి సిమెంటు కంపెనీ మున్నగునవి బయలుదేరక పూర్వము ఆకర్షణము యేర్పాటుచే యుబడినవి.

పట్టుకలలో పనిచేయు దొరతనపు ఉద్యోగులు వివిధ రాజధానులలోని పరిశ్రమలకు వృద్ధిచేయుటకై పనిచేయు చున్నారని తెలుసుకొనినప్పుడు, ప్రజలవిశ్వాసము వృద్ధికాగ లదు. దేశములో నెరవర రేయేసరకులను తయారుచేయు చున్నారో యావయము నిజమగు లాభమును జేయగలుగు నధికారులకు తెలియుచుండలేదని పరిశ్రామికాధికారు లభి పోయినవారున్నారు. కావున దొరతనమువారు పూర్తిగ సహకారులయ్యవలసి హిందూదేశములోని పరిశ్రమలుగా వృద్ధిపొందగలవు. అట్లు జరిగేవరకు దేశములోని సహజసంపద వృద్ధిపొందనేరదు.

బాసా సమాచారము

పారసీక సింధుకాళువారి బాసాపట్టణమున నివసిం కానిటి యింకెక్కువగ నున్న ఆత్యంత ఆమృతరావు పంతులుగారు కాకినాడలో తమ మిత్రుల లాకర్ పేర వ్రాసిన యుత్తరమునందు యీ క్రింది విషయములు గ్రహించబడినవి.

ఈ పట్టణమునొక ప్రాప్తెస్టెంటు దేవాలయము, ఒక కాలొలిట్టు దేవాలయము, ఒక ఆర్మీనియను దేవాలయము, ఒక యూదుల దేవాలయము, ఒక ఇబ్రాహియావారి దేవాలయము, 80 చునీయ కలవు. ప్రతి మహిళాలో నొక మసీదు కలదు. ఇచ్చట 59 కాఫీభాషాముని. అవి నా పరిశీలనమం దున్నవి.

చుట్టును సిగరెట్టు:- సిగరెట్టు కాల్పుట యిచ్చటి ప్రజలకు సామాన్యపు వాడుకయై యున్నది. నూటికి 99 మంది మగవాండ్లు కాల్పుదురని చెప్పుట యతిశయోక్తి కాదు. నూటికి 50 మంది స్త్రీలుకూడ సిగరెట్టు కాల్పుదురని విందును. వ్యా య స్థానములందు, గవర్నరు కచ్చేరిలోను, కలెక్టరు యిచ్చి కచ్చేరిలోను చుట్టులత్రాగుడు సర్వదా జరుగుచుండును. తమ దర్శనమునకుకత్తివారికిగవర్నరు సిగరెట్టునిచ్చును. గవర్నరు నెమట బంట్లోను చుట్టుకాల్పుచు నిలువబడును. క్లర్కులు బంట్లోను చేతిలో చుట్టులను పెట్టుకొని యధికారులతో సంభాషించుచుండురు. కాఫీభాషాలలో సగము కాల్పు పారవేసిన పొగపీకలు గాడిదబరువుకు సరిపోవు లాగున పడి యుండును. ప్రతిదిన చుట్టుపీకలే కనబడుచుండును. మహమ్మదీయ స్త్రీలు వైద్యులకు వచ్చుచువుచు చుట్టుల కాల్పుచు వత్తురు. గొప్పవారి యాడువారు కొందరింటికేదీ పొగ వాల్చుచు.

నే నిపుడు జ్వరపు దోమల పరిశీలించుచున్నాను. ఇచ్చటి మాకులను తగ్గించే దోమలగుడ్డుల పోగుచేయుచున్నాను. నూరులు లోతులేక, ఖాళీదోమలు గల్గి యున్నవి. అవి త్రాగుటకు పనికిరాదు. బాసానీటిలోని 185 మాకులలో కొన్నిటియం దీ గ్రుడ్లు కనబడలేదు. స్త్రీలెల్ల యను బాదిదోమ యొక్కటి యొక్కడ కలదు. ఇచ్చటి జ్వరవ్యాధి క్రింది ప్రధాన కారణము. పూజితివోకను అను ఇంకొకబాది దోమయు కలదు. ఈ రెండును విషజ్వరములను పుట్టించును. మెసోపా టోమినిడో అను బాదిదోమలను బాసాజ్వర మునది వ్యాపించును. కూరెత్తు బాదిదోమలు సమృద్ధిగ నున్నవి. పృథి యింటి మంచిపిటి తొట్టెలలోను బిందెలలోను పిసిగుడ్డు కా నబడును. ఇప్పుటికి జనులు కన్నులు దెరచి నీటి పాత్రలను దినము విడిది దినము శుభ్రముగావించుచున్నారు. కొద్ది తడుపుటకు, కడుగుటకు నూటినీటిని వాడుక చేయుచున్నాము. మిలట సహాయముతో నొక స్టోబునకు ప్లేకరోగ ము తగిలెను. ఆతనిని వెంటనే ప్రత్యేక వైద్యులలోనుంచి తీర్చివేసిరి. దాని వెల్లెనము నా కప్పుగిరి.

కండ్ల కోగములు:- పీపులలో దుమ్ము మోయు నుండుట వలన నిచ్చట కంటికోగములు మొందు. దీనికి ఈగలు కారణము. ఇంటిలోని వెంటలలోనివ్రుళ్లుముడుటచేత నీగ లపరి మిక్తముగ నుండును ఇంతతరకు నిండ్లలోని వెంటలను పీధిలో పారబోయనీయకుండిరి. పీపులు శుభ్రముగ నుండును. ఇంటి వెరళ్లు శుభ్రపావు ముండును. దీనిని గవర్నరు గారికి తెలియ జేసి పీపులలో వెంట పారబోయుట తుత్తరపు పుట్టింది వెంటకుండ్ల నేర్పరచితిమి. బాసాపట్టణమునకు 400 వెంటకుండ్లు కావలసియున్నవి. ప్రస్తుతము 153 తెప్పించి యాడు చువాలయందుంచివారు. ఇండ్లలోని చిత్త నిపుడు వానిలో వెలువరించుట కారంభించివారు. ప్రముఖగా నీ పద్ధతివలన నిచ్చటి దోమలు, ఈగలు, కంటికోగములు విషజ్వరములు తగ్గి పోవచ్చును. ఇంగ్లీషువారు తమ పట్టణము నాక్రమించుకొనుట తమకు వరప్రసాద మని యిచ్చటి జను లిప్పుడు తలపోయు చున్నారు.

ఖరూరపు కాలులు:- వైదాం అరురకము నుండి పండు ననగా నీటిలో నుడకబెట్టి ఎండబోసిన పక్షులును మన మామయోగించు ఖరూరపు కాలులనుచున్నవి ఒకటి రెండేండ్లు నిలువ యుండును. ఇతరరకములు దీనికి పనికి రావు. 40 రకముల ఖరూరములందు చిచ్ఛాచాచ వైదాం మాత్రమే యుపయోగించును.

ఖరూర రసము:- ఇదిమనలేన పాకముకన్న బాగుగ నుండును. తేనెకన్న కొంచెము దురితకెక్కువ ఇది గంతార్ అను పండ్లు కాది తట్టలలో వడబోసి తీయుచును. గంతార్ పండ్లు కడు రుచ్యములే నను పండినవెనుక రసముకారిపోవును. కావున నెగుమతిచేయురు. రసముతీసి పంపుచురు. అన్నిరకముల ఖరూరములయిపోయినవి. పిలుచియే అను రకము మేమిప్పుడు పయోగించు చున్నాము. ఈరకము పండినపుడు దానిరుచి చెప్పవలసికాదు. కొనిన వెనుక నాలుగు దినములలోపులు వెక్కిరిపాడగలదు.

కాలమాసస్థితి:- అక్టోబరు 1 మొదలు మేదమీద పడుండుటమాని మంచములు రెండవ అంతస్తునకు దింపితిమి. పగలువేడి 102, 104 డిగ్రీలు, రాత్రులు 68, 64, మాత్రాత్మగ 50 డిగ్రీలవరకు దిగిపోవుచున్నది. నవంబరు నెలలో వర్షము తరియవచ్చును. ఇప్పటికి చినుకలేదు.

ఇతరవిషయము:- 1897 - 8 సంవత్సరమున కాకినాడలో అక్టోబరు కలెక్టరుగనన్న ఆర్. ఇ. హాలెండు. వి. సి. యన్. గారిప్పుడిచట డిప్యూటీ ఫిఫుసారిటికలు ఆఫీ సరుగనియమింపబడి నెప్రైబరు 25 తేదీనవినిలో ప్రవేశించిరి. ప్రత్యేకము స్త్రీయలలో ఆమెికావ మందిరకముల ఖరూర ము లక్షలకొలది పెట్టెలు ఎగుమతిచేయబడెను. జనాదాయ రకమిప్పుడు బుంగలలో బొంబాయికి గవానా యగుచున్నది.

శ్రీరామకట్టాభిషేక మహోత్సవము, కార్యక్రమ సగరము:- మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఆంధ్రోపాధ్యాయులును, ఆంధ్రోపాధ్యోకిరామాయదాది గృంథకర్తలును నగు వావిలి కొలను నుబ్బారావుతులుగారు ఈ మహోత్సవముకై కార్యక్రమసగరమునకువిజయముచేసిరి. పురమునందలి ప్రముఖుల నేటులపంతులుగారి నెయ్యొగ్గివారికి స్వాగత మొసంగిరి. ఆసం తరము పంతులుగారు కోదండరామస్వామి దేవాలయమున కుడెంచిరి. అభిషేకాది పూజాసంతరము బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మ జేతరులకు సంతర్పణలు గావింపబడెను. సాయంకాలము రాజాగారిదర్బారుచోటలో నుబ్బారావుతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద గొప్పసభచేరెను. రామాయణకథా విశేషం బులగూర్చియు, నందలి సీతులగుతించియు, మారు పెద్ది చిన్నయ్యలపంతులుగారు చెంతి రాజారావుగారు, ఆర్. రాధుబా చామ్యలవారు, ఆర్. వి. క రామకృష్ణులు రాజాంంగారు గుండు చంద్రమౌలిగారు మున్నగుసభికు లుపసన్నిధిరి. కొందరు వద్యములను శిల్పములను వ్రాసి యావస్వాగతపూర్వకము గా జరిగిరి. అగ్రాసభాధికారిగారు రామాయణమునందలి రమావ్యయల వెక్కిరింపి తెలియబడెరి; వారు రామాయణ మే మంత్రీకాస్త్రువులుటలో గల నిదర్శనములను రామాయణ ము ధర్మకాస్త్రువులుటకు దగిలకారణములను చెప్పటలో సభికు లెంతేనియు సంకసించి కృతార్థులమైతిమని యుప్పొంగిరి. కరతాళధ్వనము మిన్నటుయెండ మంగళవాద్యములు దిట్టము పిక్కటిల్లుడ జేయుచుండ సభముగి నెను. రాత్రిపట్టాభిషేక కాలమున అగ్రాసభాధికారిగారు విచ్చేసికథాకాలక్షేపాసంతరము గృంథమునుచదివిన చిదంబరరావుగారిని అర్థము చెప్పచుండిన జేదము రామాయణగారు బహూకరించిరి. అనంతర ముత్సవము నిధనముగా జరుపబడెను. — “పురవాసి”

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యత్తుల మూలముల నెరుంగ కోరికగలదేని మీకు వ్రాయండి. త్రికాలదర్శనము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మీకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యాహులను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూరదేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, నస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా అద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీస అద్దము	6	0	0
సీస అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలదర్శన అద్దములలో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందపూర్వముగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేనామ, నిక్కాక, శుక్లనష్టము, అతిమాత్రము, చాచించి మిక్కిలిబలమును ధాతువుప్రీతి, రక్తవృద్ధిని, యావన నుభవము, సంతానప్రాప్తిని, సరములపట్టుత్వమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తుల్య డబ్బీ రు. 1-0-0

ఘనసారచండిని: — ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, అంటు) నెగళోగములను మూత్రపుంబున, తక్షణమే మూన్యును.

2 సీసాలు చాలును. సీసా రు. 1-4-0 వి. పి చార్జీ వేరు.

ఆయుర్వేద సమాజ్, పొందూరు. గుంటూరు జిల్లా.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గ్రంథుల తరీఫీయదు నిర్వహణకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేయేభాగములు యేయేపనులుచేయునో అని చెది తెలియనపుడు స్వల్పముగానేయు 8 పేరులను యానుభవముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుండి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

క్లాసు నవంబరు మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచినవిద్యార్థులు అక్టోబరు నెల 31 తేది లోపల 10 రూపాయలు అడ్వాన్సుగా పంపుకొని తన కొకసాసమును నిలుపుకొన గలరు. పాఠశాలవిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా వొసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించుచున్న ప్రాసికొనడు.

గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

కూష్మాండ లేహ్యము.

ఇది సారవంతములగు మూలికా సారంబు లతో శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. యీ లేహ్యము నేవించుటవలన, పయిత్వములు, ఆజీర్ణశూలములు, క్షయములు, పాండురోగములు, శ్లేష్మములు, శుక్ల మేహము గావించును. మరియు ఇది 40 రోజులు నేవించిన, మొదలైనవి నివారణ బలము, వీర్యవృద్ధి, రక్తవృద్ధి, ధాతువుప్రీతి, శరీరవ్యవస్థ, గలుగజేయును, రోగము లేకనే నేవించవచ్చును. 40 దినములకు 2 డబ్బీలు చాలును.

డబ్బీ 1-కి. రు. 2-6-0.

ఇదిగాక అనేకవంట అవ్యవధములు లేహ్యములు, భస్మాదులు వగైరా వివిధ కావలసినను, నష్టయిచ్చేయబడును. రోగలక్షణములు తెలిపినవానికి తగినఅవ్యవధము పంపుచుము.

మేనేజరు సరస్వతి వైద్యశాల

మామూడూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మద్రాసు నస్యము.

రు. ఆ.

మేలైన మద్రాసు నువాననశ్యం వెద్దబుడ్డి 0-40 నశ్యం లేకు 1-కి 0-12 డిబ్బో దబ్బోబుడ్డు 2-00 వీరే (తులములు 120) 8-4 కాంటూలమును నువానన న్యాపారులకు మాత్రం 8-0 పాగాబు టిన్ 1-కి 0-4 అరబిక్ అందరికి 1-10 డిబ్బో దబ్బో టిన్లు 2-80 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలగు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలపెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

సర్వరోగ కుశారము.

ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలదేద భేదములు లేక ఆహారవృద్ధులకు శ్రీపురుష లియపురుష నేవించిన ఎప్పుడును నిరోగులుగ నుండగలరు.

మకనమంజరి మాత్రము.

40 కల డబ్బీక్రయము రూ 1-0-0

రాజవైద్యనారాయణజీ కేళవజీ

20 చీనాబజార్ రోడ్డు మద్రాసు.

మదరాసు మోటారుఇంజిన్స్టిట్యూటు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మాంటింగురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రవిద్యాబామును, నడుపువిధానము ను, బోధనాభ్యసముల గలబుడును. ప్రత్యేక గమనిక:— పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములు ను ఏర్పాటుచేయబడును. ఫలితముల ప్రభువును క్లాసుప్రారంభమునకు తయారైన కైసాకరికి కేఫార్చులుచేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయేదీనికొనబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనడు.

ఉద్యాన కృషి ప్రమ పాఠములు.

కర్త: గోపేటి బోగిరాజు

నెల రూ. 1-0-0.

ఫలవృక్షములు, కాకములు, పుష్పాదికములు పెంచు విధానములను బోధించు ముఖ్యమైన తెలుగు గ్రంథము.

వలయు కాదు:— గ్రంథకర్త,

సూరపేట, సోలవరం పోస్టు.

(Via) మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

అర్థశాబ్దిక పంపిణీయడల విషయసూచిక, మాదిరిపుట, బుధజనాభిప్రాయములు గల కరపత్రములు పంపబడును.

కి రి తెలుగులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్క

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి రు 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

హిస్టుబాక్సు నెం 212, మదరాసు.

THE (PHONE 431)

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

WEDDING CAKES, Xmas and, New Year Cakes prepared.

Branches:—

COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street.
Y. M. C. A. RESTURANT, Esplanade
BAR ASSOCIATION RESTURANT,
High Court Building

రోమ హరి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్క-దు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

కర్ణ శూల హరి

నెల సీసా 1కి అ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈద్రావకము నలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును 5, 6, బొట్టును చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును. మంటయుండదు.

అమృతాంజనము డిబో, మదరాసు.

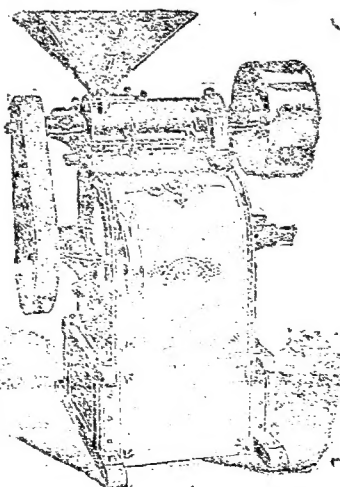
“గారన్సు” వడ్డుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.

సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.

ఘట్టిగా చేయబడినది.

సులభఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్త మాదిరి.

దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య పరగణాలలో అనేకవందలు పనిచేయుచున్నవి.

విడివిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును.

కావలసిన నితరవిషయములను, ధరలను,

యీక్రిందివాటికి వ్రాసి తెలిసికొనును.

టెక్సు ఆండు కంపెనీ, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

“అనంద గ్రంథములయందలి ప్రభుకుసుమము”

శ్రీ వాలీకి రామాయణము

ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన చిత్రములు ఉన్నవి. కొన్ని ప్రతులే మిగిలి యుండుటవల్ల కీ ప్రతులలో ప్రాసీ తెప్పించుకొనవలయును.

బాల, ఆయోధ్యాకాండములు-గీం పాఠశాలకాగితము కాగితము కాగితము గిట్టుపేరు. ౧ సంపుటము ౪౦ పటములు 3 ర ౦ ఆరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాండములు-గీం పాఠశాలకాగితము కాగితము కాగితము గిట్టుపేరు. ౨ సంపుటము ౪౦ పటములు ౪ ర ౦ యోధకాండము-మూడుభాగములు, 3 ర పటములు 3 ర ౦ తైబ్రీయేడిషక-౨౦ పాఠశాల కాగితములైన మంచిఅచ్చు, మేలైనకాగితములైన, బాల, ఆయోధ్యాకాండములు-గీం ౦ ౦ డిటో ఆరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాండములు-గీం ౦ ౦ డిటో యోధకాండము మూడుభాగములసంపుటము ౪ ర ౦ కీరామకాలనిర్ణయము ౦ ౦ ౦

వైగంధములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

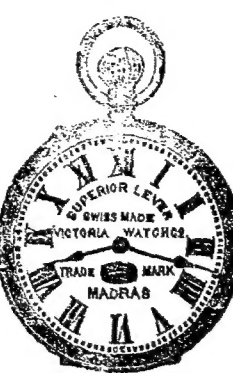
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అందు కో,

ఆంధ్రముద్రాలయము, మద్రాసు.

విజయపురమున బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు ఉత్తరవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకంపె నికాగను గెట్టితరమైన సామాను లతో చేయబడినది. దీనిలో మా కంపెనే పేరున్న పీపాయిమార్కు వేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా సుందరముగను లోకట్టు అద్దపు మూతగలియును.

మా కంపెనే పేరు ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెనే పేరువేసి తక్కువ ధరకు అమ్ముచున్నాము. మునుపటి కాలము 3-8-0. ఇప్పుటి కాలము గొలుసుతోచేరి ,, 3-0-0.

విక్రయియో వాచ్ కంపెనీ, సాకారుపేట, మద్రాసు.

వనోపధి సారసపరిలా

ఇది దేహమానందములు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్యకోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాములు, పోట్లు పీరసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్యమునకు కాంతినికలిగించును. నాడెంతకు వలన పుష్టినికలిగించును. కెత్తురు తుడ్డితనము, దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

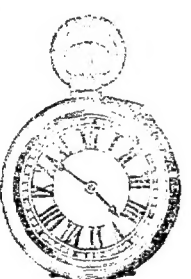
కుమారుమందు:- ఇది చర్యమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగుటకు ముందు) నాగల్లితైలము పైపూతకు ముందు. ఈ రెండుకాసి నెలరోజులకు సరిపోవును 5-0-0.

ప్రాప్తి:- పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, వనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

జలాబ్ మాత్రలు:- మలము సకాలమునకు సరిగా వెడలకుండున ఆకలిమందగించి పొత్తికడుపు ఉబ్బి అనేకవ్యాధులకు కారణమగును. ప్రతిదినము రాత్రి ఒకమాత్రనుతినిన మలబద్ధరోగముమాని, ఆకలి గలిగి శరీరమున కారోగ్యము గలుగును. డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-10-0

అమృతాంజనంపి 109 ఫెర్రిరోడ్డు, బొంబాయి. అమృతాంజనంపి, చెన్నపురి.

దీపావళి బహుమతి గడియారము

ఇదిదీపావళి బహుమతులకని మాచే రప్పించబడిన జేబు గడియారము. ఇది మిగుల సుందరముగను, మంచిచనివానితనము గలదిగ నుండును. తీయు ప్రతివాడికిని తప్పిని, ఆనందమును ఇచ్చుననుటకు సంది యములేదు. సరియైన కాలమును జూపుచుండు వానిలో నిది యొకటి.

వెల పోస్టేజికాక రు. 1-12-0.

వాణికరణ లేహ్యము

ఈ కేరళ లేహ్యమును సేవించుటచే వాతములు, పిత్తములు పెగరోగములు, మేహములు జొమ్మనెచ్చులు, పోవుటయే గాక ముసలితనముగనూర్చి యమితానందము నిచ్చును. వణకునునైతము తీర్చునన దీనిగుణముల పేటచెప్పవలె.

24 తులములు లేక ఒక సేరు లేహ్యము వెల రు. 2-0-0.

పోస్టేజి ,, 0-4-0.

రెండు సేళ్ళొక్క సేసారి తీసిన, పోస్టేజి ఉచితము.

జపాను పట్టువంచలు

రాగల దీపావళికండుగత్తె నిరుటివలె చెప్పించబడినది. ఇందేరంగు రావలెనను ఉన్నది. కట్టికొనుటకు, ఉత్తరీయమునకు వైటకు వాకి వచ్చును. 5 1/2 మూలలపడివి 2 1/2 మూలలవెడల్పు పట్టువంచ 1-కి 2-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.

ఒకే తరహా రెండువంచలుకొనిక పోస్టేజీలేదు.

జాలకుకాగితములు 1 1/2 మూలలగలిది 1-కి రు. 0-15-0, 2 మూలలగలిది రు. 1-6-0.

రెండుచాకము లొకటేతరహానినయెడల గజ్జలగియు, అత్తలార్థాటపుస్తకము నుదితము.

ధనలక్ష్మి కంపెనీ, C వేంకటేశ మేస్త్రివిధి,

సామకారుపేట, మద్రాస్.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలిసులభము, కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపనుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుచుము.

వలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాలనీధి, మద్రాసు అని వ్రాయుడు.

నూతన రోమసంహరి. బేగంసాహిసాహి.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి య భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక కుద్ధముగా నుండును. చర్యము యొక్క స్వభావ మెవరంగునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సాక్) ఇది ఒకటి. వెల 8 రిల్లలు వె టై 1-1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 ఆ

ఆర్. వి. వండిట్ అండ్ కంపెనీ, బందరపేటి, మద్రాసు.

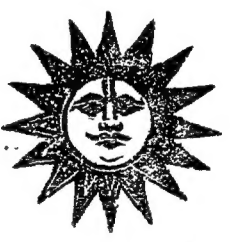
ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!

ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక దేహమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ ములో జన్మించిన ప్రతిమహర్షియును అవశ్యముగా జనవలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.

వైద్యశాస్త్రి ముశీశంకర్ గోవింద్,

ఆతంకనిగ్రహ జైవభూమి, 157 బ్రాడ్వే, 96 హంటుకోడు, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ.

21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షేరాపు వర్తకులు, మద్రాసు ఈస్టు.

తంతి విలాసము:- “ఉమ్మడియా”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైట్రిన్ని బర్మానైజలకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

